

ZAKLJUČENO SLAVJE JUGOSLOVANSKE FOLKLORE

ZMAGOSLAVJE PRVEGA FESTIVALA

Festivalu sta prisostvovala tudi tovariša Miha Marinko in Boris Kraigher — Blizu 400 izvajalcev in 15 000 obiskovalcev — Enoten sklep: Festival jugoslovanske folklorne poslej tradicionalna kulturna prireditev na slovenski obali

Prvi festival jugoslovanske folklorne na naši obali je za nami. Prvič se je zgodilo, da so skupaj nastopali najbolj znani folklorni ansamblji naše dežele — znani ne le pri nas, marveč po vsem svetu. Njihova slava je tudi na nastope pri nas privabila številne goste. Med njimi so bili razen domačinov tudi mnogi tuji gostje, pa tudi najuglednejši predstavniki našega javnega življenja so si ogledali prireditev. Med drugimi sta festival obiskala tudi predsednik Ljudske skupščine Slovenije Miha Marinko in predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher. Vsi so bili navdušeni nad prikazanim obiljem folklorne bogastva Jugoslavije. Zadovoljni pa so bili tudi izvajalci in zato ni čudno, če je ob zaključku festivala bil dosežen sporazum, da bo poslej vsako leto na slovenski obali tradicionalni Festival jugoslovanske folklorne razveseljeval domačine in tuje v naših obalnih mestih. Na sliki je balkon pred starodavno pretorsko palačo na Titovem trgu v Kopru, ki je minulo nedeljo med zaključno prireditvijo služil za častno tribunlo. Med gosti je v družbi sekretarja OK ZK Alberta Jakopiča-Kajtimira in predsednika OLO Albina Dujca ter drugih tudi predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher

POMEMBNA SEJA OBEH ZBOROV OBLO PIRAN

Razvoj družbenega upravljanja

Kvalitetne spremembe v smeri še širšega razmaha skupnega določanja o življenjskih vprašanjih

Občinski ljudski odbor Piran je na sejah svojih zborov minuli ponedeljek razpravljal o razvoju in delu občinskih organov in organov družbenega upravljanja v občini. Seje so se udeležili tudi zastopniki drugih občin okraja Koper ter podpredsednik OLO inž. Aljančič. Vsem odbornikom in povabljenim je bilo poslano vnaprejšnje poročilo predsednika ObLO Piran o omenjeni temi. Na skupni seji obeh zborov je podal krajšo obrazložitve k svojem poročilu predsednik ObLO Davorin Ferligoj, ki je vodil sejo.

Iz poročila oziroma obrazložitve, da je družbeno upravljanje v občini Piran šlo vzporedno z ostalim razvojem, da pa se že čuti potreba po njegovi nadaljnji izpopolnitvi. Tako je nujen prenos nekaterih pristojnosti ljudskega odbora na sveto, da se razbremeni njegovo delo. Odborniki bi morali odgovarjati pred svojim zborom volivcev, če ne prihajajo na seje ljudskega odbora, ljudski odborniki bi morali biti na terenu toliko delavni, da bi jih poznal vsak njihov volivec. V bodoče mora biti več stikov in koordinacije med zborom proizvajalcev in delavskimi sveti. Več koordinacije je treba tudi med delom posameznih svetov občinskega ljudskega odbora. Sveti imajo premalo komisij v svojo pomoč.

Tudi krajevnim odborom je treba povečati obseg pristojnosti — in se-

veda razpolaganja z materialnimi sredstvi — da bodo lahko pritegnili širši krog prebivalstva k tesnejšemu sodelovanju. Krajevnim odborom manjka predvsem organ, ki bi jim pomagal izpolniti sprejete sklepe. S postavitvijo uslužbenca pa bi krajevni odbor postal pasiven, ker bi dotični uslužbenec začel nekako nastopati kot krajevni odbor. Pač pa bi predsedniki krajevnih odborov in posameznih svetov, kakor tudi ljudski odborniki, morali vsaj dvakrat letno poročati ljudskemu odboru o svojem delu; to bi zelo prispevalo k temu, da bi z večjo odgovornostjo in samostojnostjo skrbeli za aktivnost svojih organov.

Zdaj zbori volivcev niso zadovoljni, ker odborniki niso dovolj dobro pripravljeni ali pa, ker je njihovo izvajanje nesodobno. Poleg tega ni registrirano vse delo zborov volivcev, ker je administracija slaba in ne zajame vsega. Bolje je sklicevati zbor volivcev večkrat, toda z manj obsežnim dnevnim redom, da je vsa vprašanja mogoče obdelati, ne pa da se prva obdelujejo na dolgo in široko, potem pa se naslednja samo omeni. Prenehati je treba tudi s prakso, da se sklicuje zbor volivcev hkrati, kampanjsko; treba je sklicati vsak zbor volivcev zase, kadar zahtevajo volivci ali njihov odbornik potrebo po njem.

Hišni sveti še ne delajo najbolje, ker predsedniki teh svetov še niso dovolj usposobljeni. Popolnoma so odpovedali potrošniški sveti, potem se ni čuditi, če ne zmore vsega dela tržne inšpekcije. Ta nastopa premalo ostro, njeno delo pa je izredno težko, ker je premalo sodelovanja s strani prebivalstva.

Državlani se tudi sicer premalo zavedajo svojih dolžnosti in ne poznajo niti svojih pravic. Tako n. pr. kaže delo komisije za pritožbe pri ObLO, da prebivalstvo niti ne ve, da tak organ obstaja. Razprava je izvenela v ugotovitve, da smo vsi skupaj premalo angažirani pri pojasnjevanju problemov, predpisov in pravic širšemu krogu prebivalstva in da se premalo zavedamo, da je od nas odvisno, kako bomo izkoristili pogoje, ki so nam dani v naši socialistični skupnosti preko tako raznovrstnih oblik družbenega upravljanja.

Podpredsednik OLO Koper inž. Peter Aljančič je v razpravi poudaril, da se je v petih letih družbenega upravljanja v komunah tako povečal obseg pristojnosti in sredstev in bo v bodoče tega še več, da mora nujno priti do nove kvalitativne preobrazbe našega družbenega upravljanja v smeri vedno večje vloge družbenih organov. Za to pa je predvsem nujno omogočiti državljanom, da bo vsak čutil, da lahko sodeluje pri našem upravljanju. Prenehati je treba z vsakim vsiljevanjem predlogov volivcem, temveč je treba vse predloge postavljati alternativno — družbeni organi pa naj se potem odločijo za najboljši predlog.

Podobne seje, kakršno je prvo sklical ObLO Piran, bodo v prihodnjih tednih tudi v drugih občinah koprškega okraja, nato bo o ugotovitvah in sklepih razpravljali tudi okrajni ljudski odbor, ki bo po potrebi formuliral predloge za spremembo zakona o delu in pristojnostih občinskih ljudskih odborov in njihovih organov.

J. L.

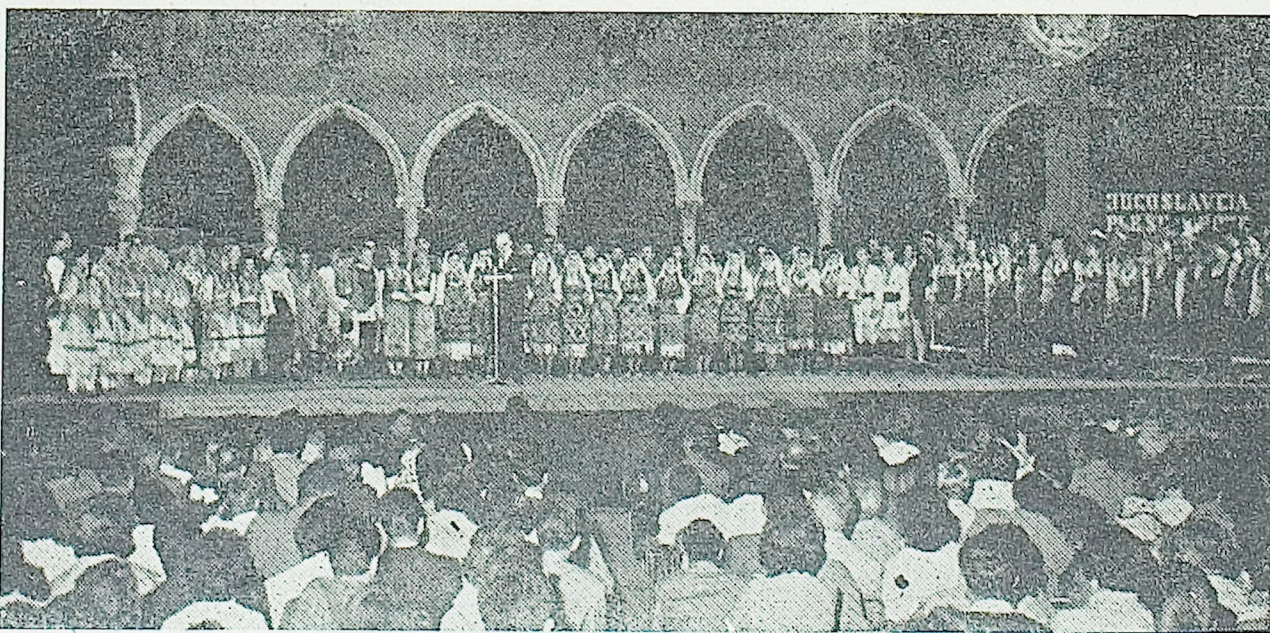
Za izboljšanje dela javnih organov

V sredo 3. t. m. je bilo pod vodstvom podpredsednika OLO Koper inž. Petra Aljančiča posvetovanje predsednikov in podpredsednikov občinskih ljudskih odborov koprškega okraja, na katerem so razpravljali o nekaterih prečitih problemih dela občinskih organov oblasti. Po daljši razpravi so sklenili izdelati podrobne analize, ki naj bi prikazale uspehe in pomanjkljivosti dosedanjega dela, kakor tudi smernice za bodoče delo občinskih oblastvenih organov.

Na tem posvetovanju so se pogovorili tudi o osnovnih značilnostih osnutka zveznega perspektivnega družbenega plana za prihodnje petletno obdobje, ki bo verjetno sprejet že konec letošnjega leta. Zato bo treba že sedaj začeti s pripravi za sestavo osnutkov občinskih petletnih perspektivnih planov razvoja. To delo bo sicer obsežno in zelo odgovorno, vendar naj bi bili glavni obrisi občinskih perspektivnih planov izdelani do konca decembra.

V razpravi o politiki štipendiranja so ugotovili, da nekatere občine premalo skrbijo za skladno štipendiranje strokovnih kadrov. Zato ugotavljamo, da je v nekaterih strokah preveč, v drugih pa premalo ali skoraj nič štipendistov. Prav bi torej bilo po mnenju udeležencev tega posvetovanja,

nja, da bi povečali število, kakor tudi povišali vrednost štipendij za tiste stroke, za katere je trenutno najmanj zanimanja. Tudi kadrovske komisije bi morale čimprej izdelati podrobne analize perspektivnih potreb po kadrih za daljše razdobje, kar velja predvsem za upravno službo.

Zaključna prireditev Festivala jugoslovanske folklorne v Kopru minulo nedeljo zvečer na Titovem trgu. Na odru so folklorni ansamblji med govorom predsednika UO Primorskih prireditev Črt Kolenc

ansamblji KOLO, LADO in TANEK.

Svečani otvoritvi v Kopru z nastopom folklorne skupine LADO iz Zagreba ter nastopu beograjskega ansambla KOLO v Portorožu je prisostvoval tudi predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko, zaključnemu nastopu v Kopru pa predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher v družbi sekretarja OK ZKS Koper Alberta Jakopiča-Kajtimirja in predsednika OLO Koper Albina Dujca. Med drugimi uglednimi gosti so bili tudi predsednik glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije Stane Kavčič, član Izvršnega sveta LRS Mitja Ribičič, predsednik republiškega Sveta za kulturo in prosveto Boris Kocijančič ter številni zvezni, republiški, okrajni in občinski predstavniki našega družbenega, političnega in kulturnega življenja.

Zaključni festivalski nastop vseh treh poklicnih ansambljev je ob svečanih zvokih fanfar in iluminaciji mesta simbolično uvedel predstavnik naše republike, akademski ansambel France Marolt s suite gorenjskih plesov. Za tem je ansambel KOLO s predvajanjem narodnih plesov in pesmi Srbije zamutil močan vtis s svojo estetsko in tehnično izbrušeno izvedbo, nato je makedonska skupina TANEK navdušila občinstvo s temperamentno, mestoma že skoraj ekstatično izvedbo makedonskih in drugih plesov ter pesmi in na kraju je nastopil LADO iz Zagreba, ki je požel simpatije sicer bolj umirjeno, a izvrstnemu ljudskemu izročilu bližjo izvedbo hrvatske folklorne.

Odločen poseg ZN v Kongu

Varnostni svet Organizacije združenih narodov je v noči med ponedeljkom in tokom razpravljal o sedanjem zelo zapletenem položaju v Kongu. Po daljši razpravi je svet sprejel sklep o vkrakanju vojaških čet OZN v pokrajino Katango in se je ponovno zavzel za takojšnji odhod belgijskih vojaških enot iz te pokrajine. Varnostni svet je ob tej priložnosti ponovno zagotovil, da se

Prireditve je nudila številnim obiskovalcem najlepše, kar premoremo na tem področju poustvarjalne umetnosti. Ob njenem zaključku, ko so se vsi trije ansamblji ob toplih pozdravih občinstva zahvalili za njegovo veliko zanimanje, je spregovoril predsednik Upravnega odbora Zavoda Primorskih prireditev Črt Kolenc, ki je med drugim dejal:

»Upam, da ni neskomorno, če ugotavljamo, da je festival uspel in da je bila zamisel Zavoda o njegovi uresničitvi povsem utemeljena. V dosedanjem delovanju Primorskih prireditev se je namreč pokazalo, da so visokokakovostni folklorni nastopi najbolj privlačni za nas vse. Okolje, v katerem je festival potekal, to so naše čudovite pozornice ob morju in Koprski trg, pa je pripomoglo, da je neizmerno bogastvo barv, gibov in zvokov, ki ga je ustvaril genij naših narodov, še bolj zaživel in zablestelo.«

Za tem se je tovariš Črt Kolenc v imenu prireditelja festivala posebej zahvalil zvezni in republiški komisiji, ki sta iz svojih skladov za pospeševanje kulturnih prireditev omogočili njegovo izvedbo. Potem, ko so predstavniki vseh ansambljev prešli ob navdušenem odobravanju množice šopke cvetja, jim je tovariš Kolenc zaželel ponovno svidenje v Kopru na prihodnjem festivalu. V imenu ansambljev pa se je zahvalila občinstvu in organizatorjem direktorica beograjskega KOLA Olga Skobran, ki je pohvalila dobro organizacijo festivala in je v imenu vseh zazelela, da bi bil poslej Festival jugoslovanske folklorne tradicionalna prireditev ob naši obali.

čete OZN ne bodo vmešavale v notranje zadeve Konga.

Vse pa kaže, da je trenutni položaj v Kongu zelo napet in zato je kongoška vlada sprejela sklep o obsednem stanju. Ministrski predsednik kongoške vlade je v torek obdolžil Belgijo, da je glavni povzročitelj vseh sedanjih težav v Kongu, ker ne mara spoštovati mirne ureditve sedanjega stanja in ker stremi za tem, da bi se Katanga odcepila. Omenil je tudi, da Belgijci podpirajo kratoški kler, ki je agentura prevratniške dejavnosti v državi.

Predstavniki jugoslovanske vlade je te dni v izjavi glede stališča Jugoslavije do položaja v Kongu omenil, da naša država podpira vse ukrepe Varnostnega sveta, katerih namen je odstraniti sedanjo krizo v skladu s kristimi neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti Konga.

Za prijateljske razgovore

Podpredsednik začasne alžirske vlade Krim Belkasan je ponovno izjavil, da je alžirska vlada pripravljena v vsakem trenutku obnoviti razgovore s Francijo in da je že zadnji čas, da bi alžirsko vprašanje rešili po miroljubni poti, ne pa, da bi ga reševali z orožjem. Ob tej priložnosti je obdolžil De Gaula za neuspeh pri pripravi pogajanj glede Alžirije in omenil, da hoče francoska vlada za vsako ceno vsiliti svoje pogoje brez predhodne razprave.

Sprejem POSVETU

Osvoboditev izpod kolonializma

Te dni so proglasile svojo neodvisnost štiri pokrajine, ki so nekoč pripadale francoski zahodni Afriki. Te nove države — Dahomeja, Nigerija, Gornja Volta in Slonokoščena obala — merijo skupno 2.608.977 km² in v njih prebiva najmanj 10 milijonov prebivalcev, od katerih pa je le okoli 30.000 Evropejcev. Težnja po ustanavljanju novih neodvisnih afriških držav pa je zajela tudi Ugando, Kenijo, Njaso in Siera Leone, ki bodo proglasile

neodvisnost najkasneje prihodnje leto.

Za popolno razorožitev

V Tokiu je bil prve dni avgusta VI. svetovni kongres proti jedrskemu orožju. Na njem so sprejeli več resolucij za popolno razorožitev, za miroljubno sožitje med narodi, za pogodbo o nenapadanju med azijskimi državami, za razveljavitev pakta o vzajemni varnosti med ZDA in Japonsko ter za svetovni sporazum o prepovedi uporabljanja jedrskega orožja in izvajanja jedrskih poskusov.

Slovo ameriških rojakov

Preteklo soboto so priredili v restavraciji »Jadran« v Kozini trije ameriški rojaki iz občine Hrpolje poslovilni večer, ki so ga preživeli v družbi kakih 100 domačinov, sorodnikov in znancev. Ob igranju domačega jazz orkestra in popevk so minvale ure v razigranem razpoloženju. Ameriški rojaki Godina in Benčič iz Hrpolj ter Skočaj iz Rožič, ki so osiveli na delu v tujini in ostali vseskozi zavedni slovenski rodoljubi, so z navdušenjem in ponosom govorili o nepozabnih vtisih, ki jih bodo spremljali nazaj v Ameriko iz tako veličastno prerejene domovine. Poslovilnega večera so se udeležili tudi predstavniki političnih in množičnih organizacij iz Hrpolj in Kozine.

-va-

Novice iz ZASKEGA

Italijanski minister za prosveto je minuli teden predložil parlamentu v sklepanje zakonski osnutek o slovenskem šolstvu v Italiji. Za ta osnutek vlada na Tržaškem veliko zanimanje, kaj predvideva med drugim, da imajo pravico vpisa v slovenske šole italijanski državljani, ki pripadajo slovenski etnični skupnosti, dalje, da bo vpisovanje podobno načinu vpisa v italijanske šole, da bo pouk na vseh slovenskih šolah v materinem jeziku in italijanščina obvezni predmet od drugega razreda osnovne šole dalje.

Učno osebje, ki bo poučevalo na slovenskih šolah, bo moralo pripadati slovenski etnični skupini in samo za pouk italijanskega jezika na srednjih šolah bodo lahko nastavljeni učitelji italijanske narodnosti. Osnutek predvideva za predavatelje na slovenskih šolah poseben stalež, ki bo enakovreden tistemu na italijanskih. Predvideva tudi, da bosta vodilno učno osebje nastavljal šolski skrbništvi v Trstu in Gorici. To

osebje bo moralo obvladati slovenski jezik. Glede ustanavljanja novih šol pa določa zakonski osnutek, da bo sklepal Urad za javno šolstvo v dogovoru s prosvetnim ministrstvom, morebitni ukinitvi kakršnekoli slovenske šole pa bo potreben tudi pristanek predsednika republike.

Kmalu bosta odpotovali dve tržaški gospodarski delegaciji v Celovec, na mednarodni velesesem, in na Dunaj. Tržaški gospodarstveniki želijo namreč ugotoviti stike z avstrijskimi trgovskimi krogi predvsem glede nadaljnjega prometa skozi tržaško pristanišče.

Na letošnjem Celovškem velesesemu bo imel Trst lastni paviljon in v njem bodo prikazane možnosti, ki jih nudi tržaško pristanišče za avstrijski tranzitni promet in da je Trst poln takšnih turističnih zanimivosti, ki bi pritegnile več avstrijskih turistov.

Pokrajinski svetovalec Mario Grbec je bil te dni imenovan kot prvi slovenski predstavnik za člana Pokrajinske komisije, ki določa delovne dni kmetijskih delavcev in kmetov. Naloga te komisije je, da zbira podatke, ki služijo za določitev višine prispevkov kmetovalcev za bolniško blagajno in pokojnino.

Napoved vremena

za čas od 12. do 19. avgusta 1960

V prihodnjih dneh bo zaradi visokega zračnega pritiska lepo in toplo vreme in temperatura zraka bo presledila 30 stopinj Celzija. V popoldanskem urah bodo krajevne padavine v višjih predelih države.

IZOLSKI TABORNIKI V PREDDVORU

V nedeljo, 24. julija, so taborniki odreda »Jadranski stražarji« iz Izole s kamionom »Mehanotehnika« odšli na letno taborjenje v Preddvor nad Kranjem.

Na lepem travniku ob robu gozda pod zeleno Zaplato in skalnatim Storiščem ob jezeru so si postavili svoj tabor. Skupno tabori 25 tabornikov, starih od 10 do 19 let ter 2 starejša poštvalna tabornika, ki skrbita za tabor. Taborniki bodo ostali v Preddvoru 3 tedne, nakar jih bo 10 odšlo na republiški zlet tabornikov v Lesce pri Bledu, ostali pa se bodo vrnili domov.

Zivljenje v taboru je prav prijetno. Tabor stoji blizu jezera, ki je sicer za izolane, vajene topliga morja, nekoliko hladno, toda ob toplih dneh prav prijetno za kopanje in vozarjenje s čolni. Okolica je primerna za izlete. Dosej so bili taborniki že na Sv. Jakobu, Zaplati, Kolišču, Malem Grintavcu in celo na 2132 m visokem Storišču. V prihodnjih dneh bodo obiskali tudi Gorenjski sejem v Kranju.

Domačini so prav prijazni ljudje in doslej še ni bilo nobenih neveščnosti.

Se naročilo izolskih tabornikov: lepo pozdravljajo domače, svoje tovariše v Izoli in drugod. In želje tabornikov: čimveč lepih, sončnih dni in prijetnih večerov ob preddvorskem jezeru.

GAMS

TURISTI SE PRITOŽUJEJO...

...da ne morejo zamenjati tuje valute za naše dinarje, ker menjalnica ne razpolaga s potrebno gotovino. Dnevni pavšal menjalnice znaša komaj 200 do 250.000 dinarjev, potrebovala pa bi pogosto, zlasti v zadnjem času, nad milijon dinarjev. Uprava »Slavnika« iz Kopra dostavlja dinarske zneske menjalnici po avtobusnih šoferjih in sprevednikih. Zgodilo se je, da je za menjalnico določen denar potoval celo v Maribor.

...da ne morejo zavarovati svojih motornih vozil, niti sebe osebno za primer nezgode v času bivanja v naši državi. Po izjavi upravnika DOZ v Postojni turistični organi že dve leti oklevajo, da bi prevzeli v Krvavem potoku to uslužnost, za turiste in zavarovalni zavod koristno dejavnost, ki je vpeljana na vseh drugih obmejnih blokih.

-va-

Urejuje uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Rastko Brađak. Izhaja vsak petek. Izdaja CZP Primorski tisk Koper. Uredništvo in uprava v Kopru, Canarjeva 1, telefon 170. Posamezen izvod 10 din. — Letna naročnina 500 din, za tujino 1300 dinarjev ali 3,5 am. dolarja. — Bančni račun 602-70-1-181. Rokopisov in fotografij ne vračamo. — Tisk in klišej tiskarna CZP »Primorski tisk«

LJUDSKA MLADINA IN MLADI KMETOVALCI

Skupno pismo CKLMS in Glavne zadrzne zveze Slovenije, namenjeno vsem zadrznim in mladinskim organizacijam, govori tudi o vsebini dela mladih zadrznikov in o nekaterih organizacijskih vprašanjih.

Program dela mladih zadrznikov je del programa aktivov Ljudske mladine, ki ga mladi zadrzniki izvajajo kot posebna interna skupina mladinske organizacije. S tem, da bo celoten mladinski aktiv na vasi obravnavala zadržno politiko, kar se je doslej omejevalo le na člane aktivov mladih zadrznikov, bomo dosegli, da se bo za razvoj kmetijske zadrge zavzemal sleherni

mladinec ali mladinka na vasi.

Minulo jesen so bila v vaseh, kjer imamo v našem okraju aktivne mladih zadrznikov na pobudo OKLMS Koper posvetovanja vodstev osnovnih in občinskih mladinskih organizacij s predstavniki zadrznih in političnih organizacij. Takrat je bilo med drugim tudi ugotovljeno, da so že iz programov dela mladih zadrznikov odstranili vse tiste naloge, ki niso neposredno vezane na programe kmetijskih zadrug, na kmetijsko proizvodnjo, na upravljanje in strokovno izobraževanje ter na družbeno-politične naloge glede socialistične preobrazbe vasi.

V koprskem okraju je število aktivov mladih zadrznikov pod republiškim povprečjem. To je predvsem posledica izredno velikega vključevanja mladine v industrijo in zato v več kot 50 odstotkih vseh KZ ni aktivov mladih zadrznikov. Morda je vzrok tudi v premajhnem zanimanju nekaterih kmetijskih zadrug za vključevanje kmetijske mladine v kmetijsko proizvodnjo, pa tudi v delu nekaterih mladinskih organizacij, ki se vse preveč zanašajo na pomoč zadrug.

Delo mladih zadrznikov naj bo v prihodnje odraz naporov vseh članov mladinske organizacije na vasi, seveda ob vsestranski pomoči kmetijskih zadrug, predvsem kadar gre za večje akcije pri izvajanju njihovih proizvodnih malog. Po drugi strani pa bo potrebno med mladino na sploh, predvsem pa med mladimi zadrzniki vzbujati interes za probleme kmetijstva, zanje prirediti razne strokovne tečaje in druge prireditve, kot so razstave, tekmovanja, ekskurzije in jih usposabljanje za delo v organih zadržnega upravljanja.

V zvezi s temi smernicami za nadaljnje delo pa se je pokazala potreba po nekaterih organizacijskih spremembah, da bi dosegli tudi na vasi enoten razvoj mladinskega gibanja. Tako naj bi formirali namesto dosedanjih aktivov mladih zadrznikov sekcije mladih zadrznikov, v katere se bi vključili vsi mladi ljudje, člani mladinskih organizacij, ki jih še posebej zanimajo vprašanja kmetijstva in socialistične politike na vasi. Te sekcije bi delovale v okviru mladinskih aktivov, programsko pa bi bile vezane na kmetijske zadrge, ki

bodo v prihodnje lahko smotrneje dajale sredstva za delo mladih zadrznikov.

Vprašanje strokovnega izobraževanja kmetijske mladine stopa v zadnjem času vedno bolj v ospredje. Precej nejasnosti pa je glede načina neposrednega usposabljanja proizvajalcev. Del uspehov so sicer že dosegle kmetijsko-gospodarske šole, vendar to ni dovolj. V zadnjih letih pa so nastale tudi težave, ker se krči število teh šol zaradi nezadostnih materialnih sredstev in pomanjkanja predavateljskega kadra, kakor tudi zaradi premajhnega zanimanja občinskih ljudskih odborov ter zadržnih gospodarskih organizacij za strokovno šolstvo. Zato bo potrebno temeljito razmisлити, kje naj bi bile šole ali strokovno-izobraževalni centri, da bi vključili kar največ mladih kmetovalcev in jim nudili vse pogoje za uspešno šolanje. Kmetijsko-gospodarske šole namreč lahko predstavljajo tudi široko osnovo za formiranje izobraževalnih središč odraslih kmetovalcev na delovnem mestu v kmetijski zadrugi ali državnem posestvu.

m. v.

OB LETOŠNJEM OBISKU NAŠIH IZSELJENCEV

Kri jih veže z domovino

»Zahvalil bi se rad, Slovenskemu Jadranu«, ki ga radi beremo tudi v Ameriki, zahvalil v svojem imenu in v imenu vseh slovenskih rojakov, zlasti primorskih, ki smo po dolgih letih obiskali domovino, za prelep sprejem in ganljivo gostoljubnost. Videli in doživeli smo toliko lepega in iznenadljivega, da nam ni žal ne dolgega potovanja, ne stroškov. V domačem kraju in drugod po Slovenkem smo našli in prave čudeže dela in ustvarjalnega napredka. Skoraj nismo verjeli očem, da je domovina tako spremenila svoj obraz. Slišali in brali smo veliko o razvoju obnovljene Jugoslavije, vendar vse to, o čemer smo se prepričali na lastne oči, daleč presega naša pričakovanja. Zato nam je toplo in obenem tesno pri srcu, ko se poslavljamo. Prosimo, sporočite našim primorskim in ostalim rojakom, prijateljem in znanecem, v ožjem pomenu pa še posebej predstavnikom občinske uprave v Hrpoljah, upravi Zdravstvenega doma v Kozini ter pevcem in godcem hrpoljske »Svobode«, prisrčno zahvalo za ljubeznivo pozornost, spričo katere smo se počutili med

številnimi rojaki zares kakor doma. Naš obisk domovini je bil za nas veličastno, nepozabno doživetje, o katerem bomo z navdušenjem pripovedovali našim svojcem in ostalim rojakom, pa tudi vsej ameriški javnosti, ko se vrnemo v Ameriko. Vsem Slovincem in ostalim jugoslovanskim narodom pa iz srca želimo, da se v naprej uspešno gradijo pod modrim vodstvom velikega Tita temeljite srečne, mirne in bogate bodočnosti svobodne Jugoslavije.

Tako mi je naročil te dni 65-letni Vinko Godina, doma iz Hrpolj, ki je po 37 letih letos prvič prišel s skupino ameriških rojakov obiskat svoj rodni kraj. V nevezanem razgovoru je ta mladeniško sveži in čili rojak v pristni primorski navezal na svojo življenjsko zgodbo življenje in rodoljubno delovanje ameriških Slovincem, katerih izseljenška »prestonica« je velenost Cleveland v državi Ohio. Skromna vizitka z imenom »Vinko Godina, representative of Prosveta«, mi je zgovorno predstavila moža, ki mu tujina ni popačila imena, ne značaja in ne rodoljubne slovenske zavesti. Hkrati pa

je opozorila na rojaka, ki med našim narodnim življenjem odstran oceanu pomeni osebnost, ki ima pomemben delež v organizacijskem, gospodarskem in kulturnem izživljanju ameriških Slovincem, kar spričujejo naslednja dejstva:

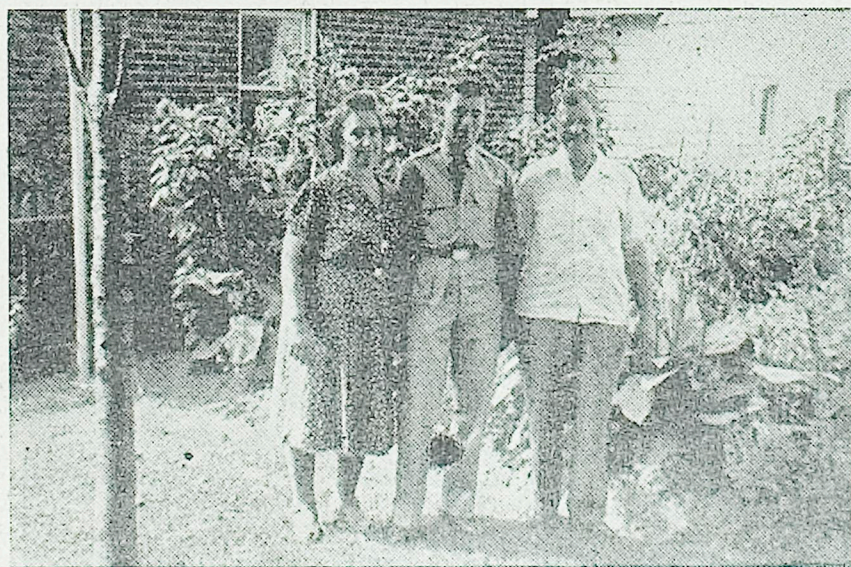
KAJ GA JE NAPOTILO V AMERIKO

Med prvo svetovno vojno je prišel Vinko Godina v rusko ujetništvo, kjer je prebil polnih 6 let. Kot ujetnik se je priključil v jugoslovanski polk v Rusiji. Polk pa je bil zajet od boljševikov in tako je bila vrnitev iz ujetništva v domovino odložena. Seje leta 1921 je bil Godina izpuščen. Po vrnitvi domov se je zaposlil kot pismonoša na kozinski pošti. Tudi pred vpoklicem v vojsko je bil pri pošti v Trstu. Okupacijske oblasti so ga vzele »na piko«. Da bi bil varnejši, je imel tako rekoč noč in dan postarsko kapo na glavi. »Vedel sem, da Italijani bolj respektirajo kapo na glavi, kakor pa slovensko glavo pod njo.« pove Vinko. »Da pa me ne bi zalotili brez kape, sem sklenil umakniti se v Ameriko, kjer sem imel brata Toneta in Janka. Pomagala sta mi, da sem oktobra 1923 zaplaval čez lužo.« — Cetudi izučen mizar, ni iskal zaposlitve v tej obrti. S posredovanjem bratov se je po nekaj mesecih zaposlil pri nekem podjetju, ki je izdelovalo štedilnike. Delal je kot navaden delavec po 10 ur na dan. 37 centov je zaslužil na uro, ali 3 dolarje 70 centov na dan. Po 6 mesecih pa je to podjetje prenehalo z delom in Vinko se je zaposlil pri železniški družbi »New York Central System« v Clevelandu, zopet kot navaden delavec. Prišel je obiskovati večerne tečaje za angleščino. Kmalu je bil prestavljen v skladišče, kjer mu je bila dodeljena skupina delavcev. Polnih 36 let je bil Vinko Godina glavni skladiščnik omenjene železniške družbe.

FUNKCIONAR V SLOVENSKIH ORGANIZACIJAH

Ze leta 1925 je postal član Slovenske zveze kulturnih društev v Clevelandu in bil kmalu izvoljen za tajnika zveze, kar je ostal do leta 1930. Zatem je bil upravnik Slovenskega kulturnega doma, ki je bil zgrajen s prispevki slovenskih izseljencev leta 1927.

(Konec prihodnjič)

Vinko Godina s soprogo Ivanko in sinom Vincem

Izletniki in cesta na Slavniki

Odkar je zgrajena cesta na Slavniki, ne mine dan, da bi po njej ne drčali v obe smeri osebni avtomobili, motorna kolesa in tudi avtobusi z izletniki. Med najbolj pogostimi izletniki so Tržačani. Močno frekventirana cesta pa je postala na nekaterih odsekih že tako obrabljena, da marsikdo ne bo več tvegala vožnje na »istrski Triglav«. Ob cesti so sicer napeljami kupi drobnega gramozja, nikogar pa ni, ki bi ta material razpravljal po poškodovanem cestišču. Baje plačuje hrpoljska občina za vzdrževanje te ceste kar tri cestarje, ki bi morali nekoliko bolj vestno pojmovati svoje dolžnosti.

Izletnik

250-ČLANSKI DELOVNI KOLEKTIV

V BOJU ZA MINUTE

Predstavljamo vam Pristanišče Koper

Uvoznik je dobil sporočilo, da mu pripravljen je ladja. Brzojavno so mu sporočili dan in uro pristanka. S Pristaniščem Koper se je dogovoril za razkladanje. Agent ladje je podjetju posredoval vse potrebne podatke o ladji, špediter pa se je dogovoril za usluge, ki jih bo pri razkladanju opravil. Nato se je sestal koordinacijski odbor, da se dogovori o pripravi. V pristanišču morajo ladjo pričakati navezovalci, delavci, pripravljena morajo biti skladišča in prevozna sredstva za prevoz blaga v notranjost. Še pred pristankom ladje je treba stopiti v stik s carino, da bo blago pravočasno ocarinjeno. Tehničarji ga bodo stehali, strokovnjaki prevzeli kvalitativno, embalažna skupina bo popravila raztrgane vreče in zaboje v pošiljki. Skratka, na vrsto nalog se je treba pripraviti že prej, kajti takrat, ko se bo ladja navezala, se bo pričel boj za minute. 250 članov kolektiva Pristanišča Koper bo stalo pred novo nalogo. Tudi tokrat jo bodo skušali tako kakor vedno uresničiti čimprej. Prej, ko bo ladja prazna, prej bo lahko pristala druga, ki bo pripeljala nove tone blaga.

NA 135 METRIH OBALE

Letos je do 8. avgusta pristalo v Pristanišču Koper 112 ladij. Velelike in majhne so bile med njimi, 52.000 ton blaga so pripeljale iz uvoza, 13.400 ton odpremile za izvoz, 2.300 ton za tranzit, 21.000 ton za razkladanje in 480 ton za nakladanje v razvozu. Skozi Pristanišče Koper je šlo torej 89.000 ton blaga. Kakšnih ladij je bilo največ? Japonske ribiške z zmaznjenim tunino so prve, nato one, ki imajo hladilne naprave in so pripeljale južno sadje, precej je bilo takih, ki so pripeljale sladkor, riž in bombaž ali odpeljale naš les. Tudi linijske ladje so stare znanke Pristanišča Koper. Te vozijo po stalnih progah ter prevažajo raznovrstno blago. Ladje z zastavami 11 tujih držav so se letos navezale k obali Pristanišča Koper. Med njimi so bile japonske, turške, nemške, španske, italijanske, grške, libanonske, etiopske in izraelske. Mnogo je bilo seveda tudi naših jugoslovanskih. V Pristanišču Koper so tovor odložile ali pa ga dobile.

Nam je vseeno, ali je ladja, ki se je navezala, trabakula ali morda čezoceanska. Ladja pomeni za nas tone blaga, ki ga moramo razložiti ali naložiti čimprej. Veseli smo, če opravimo to nalogo v času, ki je krajši od časa z uzancami določenega. Letos smo neko ladjo, ki je pripeljala

480 ton južnega sadja, razložili namesto v 48 urah v 9 urah. Drugič spet smo 10.000 ton sladkorja razložili 6 dni in 14 ur pred rokom. Še nikdar nismo plačali penalog nobeni ladji zato, ker je ne bi razložili v določenem roku. Na takšne uspehe smo ponosni. Obala v pristanišču je dolga le 135 metrov, zato se trudimo in delamo tako, da na tej obali, čeprav je zelo kratka, omogočimo pristanek kar največ ladjam. To pa pomeni za nas boj za ure in minute — tako so nam povedali v Pristanišču Koper.

TUDI DOBRI UPRAVLJAVCI SO

— Ker je podjetje še v izgradnji, je naš delavski svet le direktorjev posvetovalni organ. Naš mladi organ samoupravljanja smo komaj izvolili, pa že krepko sodeluje in daje številne dobre predloge, — tako je povedal predsednik upravnega odbora tov. Franjo Šilovič. — Morda so člani kolektiva tako aktivni prav zato, ker nagradujemo po učinku. Tudi komisijo, ki pripravlja vse potrebno za nagradjevanje po ekonomskih enotah, že imamo. Ker nam močno primanjkuje strokovne delovne sile, si pomagamo s

tečaji. 32 delavcev pravkar obiskuje tečaje za kvalifikacijo in polkvalifikacijo.

Podjetje še v izgradnji, navzlic temu pa smo izvolili delavski svet, ker želimo, da bi člani kolektiva probleme poznali in sodelovali pri odpravljanju težav. Pri delu se učimo in nabiramo izkušnje že zdaj, tako da bo pravi delavski svet, ki ga bomo izvolili nato, ko se bo podjetje konstituiralo, lažje prevzel svoje odgovorne naloge. Podjetje Pristanišče Koper se bo razvijalo še naprej in širilo svojo obalo. Zaenkrat so to še načrti, toda mi vanje trdno verujemo. Današnji dan pa zahteva od nas, da obstoječe zmogljivosti, torej to, kar je že zgrajeno, izkoristimo kar najbolj. M. J.

Z nedeljskega sektorskega tekmovanja traktoristov v Kopru

Končana sektorska tekmovanja traktoristov

V nedeljo je bilo na Bonifiki v Kopru sektorsko tekmovanje traktoristov s področja obalnega pasu. Tekmovalo je 21 traktoristov kmetijskih zadrug in Kmetijskega kombinata Koper. Svoje znanje so preizkusili v spretnostni vožnji, kakovostnem oranju, motoroznanstvu in cestno pro-

metnih predpisih. Prvo mesto je osvojil traktorist Kmetijskega kombinata Koper Ivan Kocjan, ki je zbral 274 točk, pred svojimi sotovariši Tonetom Ražmanom, ki je nabral 271 točk in Alojzom Krkočem in Francetom Šostari-

V goriškem okraju se temeljito pripravljajo za bližnjo športno manifestacijo — Pohod po poteh Goriške fronte. Tekmovalna komisija je že pripravila progo in izdelala skice. Starti za tekmovanje bodo na različnih krajih. Člani bodo odšli izpred spomenika v Bukovici, ženske izpred poslopja OLO v Novi Gorici, medtem ko bodo pionirji odšli izpred spomenika v Solkanu. Prihodnje leto bodo uvedli podobno tekmovanje tudi v koprskem okraju.

Naprej po začrtani poti

Zveza delavskih in ljudskih univerz Slovenije prireja od 8. do 22. avgusta v Kopru dva enotedenska seminarja za predsednike oziroma članke upravnih odborov in za upravnike delavskih ter ljudskih univerz. Namen teh dveh seminarjev je pregled dosežanih uspehov na področju izobraževanja delovnih ljudi ter na osnovi dosežanih izkušenj nadaljevati izobraževalno dejavnost po smernicah kongresa Zveze delavskih in ljudskih univerz.

Udeleženci seminarja, skupaj jih bo okrog 120, bodo poslušali razna predavanja uglednih javnih in strokovnih delavcev o družbeni ekonomiki, ideološko-političnem delu, o splošnem strokovnem izobraževanju, o metodiki izobraževanja, založništvu itd. v glavnem pa izmenjavali dosežane izkušnje ter si ustvarili jasnejše pojme o nadaljnjem delu. Precej-

šen del načrta dela seminaristov pa bo namenjen njihovemu seznanjanju z najsodobnejšimi tehničnimi sredstvi za vizuelno opazovanje pouka, kakor tudi usposabljanje posameznikov za pravilno uporabljanje raznih vrst dia in kinoprojektorjev.

Več kot tri tisoč

V sedmih dneh, kolikor je trajala trgovska razstava, ki jo je v Kopru priredilo domače grosistično trgovsko podjetje Slavica, je obšlo razstavni prostor nad 3000 obiskovalcev. Seznanili so se s številnimi novimi proizvodi domače industrije, namenjenimi gospodinjstvu, zlasti pa z raznimi sodobnimi pohištvi. Razstavljavec je oskrbel tolače, ki so obiskovalcem posredovali razne informacije in jih seznanjali s prednostmi razstavljenih predmetov in z načinom uporabe le-teh. Občasno trgovsko razstavo, kot sodoben način zblizevanja potrošnika s trgovsko mrežo,

ki je bil doslej pri nas le redko uporabljan, lahko le pozdravimo.

Pri podjetju Slavica so nam povedali, da so z razstavo, čeprav to ni bil njen glavni namen, že dosegli lep komercialni učinek, pričakujejo pa, da bo maloprodajna mreža bolj kot doslej zahtevala razne nove proizvode. Ko smo samo bežno prelistali knjigo vtisov, smo našli same laskave ocene, najpogostejše pa je napisana želja: še več takšnih razstav! Mnogi tuji turisti so, ko so obšli razstavni prostor, povedali, da so prijetno iznenadeni. Po vsem tem lahko Slavici le čestitamo. —m

Poplava turistov v piranski občini

V piranski občini se trenutno mudi dvakrat več gostov kot domačinov. Stalnih prebivalcev šteje vsa občina nekaj manj kot 12.000, potrošnja kruha pa kaže, da je trenutno v občini okrog 30.000 ljudi. Vsi hoteli, počitniški domovi in zasebne sobe so zasedeni preko normalnih kapacitet,

saj so povsod namestili še pomožna ležišča. Tako je samo registriranih gostov v hotelih preko 1200, v počitniških domovih preko 4000 in v zasebnih sobah preko 800, poleg tega pa še prijavljenih sorodnikov pri zasebnikih

preko 2000. Ne prijavljajo pa se ljudje, ki imajo lastne zgradbe za oddih in ki oddajajo te zgradbe tudi svojim sorodnikom in znancom. Kot rečeno je eden izmed pokazateljev za število gostov potrošnja kruha. Ta kaže, da je dnevno v občini okrog 8000 neregistriranih turistov. Zato si pristojni organi že sedaj belijo glave, kako doseči, da bodo v prihodnjem letu zajeti v registracijo in statistiko tudi ti gostje, če se hoče dobiti popolnoma realno sliko o turističnem prometu in torej pomenu občine Piran za turizem. Letos kljub uvedeni kontroli in že izrečenim strogim kaznim še ni bilo mogoče zajeti vseh gostov in nočitev, ker v mnogih primerih predpisi omogočajo, da se vsi gostje ne prijavljajo.

J. L.

Breskev in grozdja bo dovolj

Kljub letošnjemu neugodnemu spomladanskemu vremenu so breskve dobro obrodile in jih je sorazmerno dovolj na domačem trgu. Tako so v nasadih Kmetijskega kombinata Koper pridelali 20 vagonov tega okusnega, vendar nekoliko predragega sadja. Tak pridelek je presenetljiv tembolj, ker so menili, da bodo nargali na hektaru nasada največ 1,5 vagona breskev, dejansko pa so jih za dva vagona. Uspeh je pripisati skrbno urejenim plan-tažnim nasadom in pravočasnim preventivnim ukrepom proti sadnim škodljivcem. Z molekulatorii za škropljenje so poletni škropili tudi osem krat in vse leto so skrbeli za pravilno gnojenje, iztrebljevanje plevela, za pravilno oblikovanje in otrsavanje dreves.

Kmetijske zadruge pa bodo imele letos nekoliko manjši pridelek breskev kljub temu, da so tudi one uspele pridelati do dva vagona na hektar. Bo pa v prihodnjih letih na Koprskem še več breskev, saj namerava samo

Kmetijski kombinat zasaditi 75 ha mladih breskovič nasadov.

Te dni se je na trgu pojavilo tudi prvo letošnje namizno grozdje. Kmetijski kombinat ga bo pridelal približno 10 vagonov, vsaj še enkrat toliko pa ga bodo odkupile kmetijske zadruge.

Vse kaže, da je bil letošnji pridelek dober, vprašanje pa je, kakaj tako trdno vztrajamo na visokih cenah.

Talilna peč v TOS spet obratuje

Preteklo soboto je po enome-sečni prekinitvi pričela zopet obratovati steklarska talilna peč v industrijskem obratu »TOS« v Hrpeljah. Peč, ki je bila zgrajena pred dvema letoma, so morali znotraj na novo obložiti s specialnim uvoženim šamotnim materialom. V ta namen je bilo potrebno peč 5 dni postopoma ohlajevati, nakar je trajalo oblaganje 12 dni, 9 dni pa so jo morali segreti, da je postala sposobna za

proizvodnjo stekla, ki ga »pridelajo« dnevno 700 kg. Popravilo peči je v rekordnem času opravila ekipa strokovnjakov iz podjetja Zavoski iz Rogatec. Kljub popraviljanju peči je obrat dosegel 96,34% sedem mesečnega proizvodnega plana, ki znaša 104.300.000 din, celotni plan pa 159.000.000 ter bo ob nemotenih proizvodnji po mnenju obratnega vodstva brez bojazni dosežen. —va—

TEDENSKA GLOSA

»VINJENIM GOSTOM NE TOČIMO!«

Kakor umetni sateliti krožijo po preračunani poti od Ivanke h Triglavu, pa h Galebu in spet nazaj. Njihovi pogovori so od ure do ure enaki. Razpravljajo nad vse globokoumno. Trdijo, da so profesionalci in ponosno in na široko razmahujejo z rokami, češ mi nismo nobeni amaterji... (Pri pijanci namreči).

Vse ljudi, ki hodijo mimo njih po pločniku, ocenjujejo kot barabe, kot čisto navadne barabe. Če pa opazijo navzle megli pijanosti v očeh avtomobil, ki je švignil po ulici, se pogovorijo: — A si ga videl? Tovariš z okraja se je peljal mimo! Toda, kaj nas on briga, mi bi mu že pokazali fantje, a ne? —

Včasih prav ganljivo zapojejo tisto lepo pesem: Tam, kjer murrurrurrrr cveto... Tako zapravljajo minute, ure in dneve. Nihče jih ne obsoja za čas, ki ga prežede za polito mizo, odtrgani od življenja. Tu in tam se le delavec, ki se je ves moker od znojne mimogrede pripeljal s kolesom na dva deci kisle, medtem ko na hitro zliva vodo vase, najprej začudi nad to družbo. Nato pa hkrati ko sede na kolo, da bi se hitro odpeljal nazaj na delo, prececi skozi zobe:

— Pokvarjenici! Toliko dela je, oni pa tako! Na tlako bi jih poslal!

Povprečni pijanec ne vzdrži pri pitju sam, pa tudi pijanska družba mu ni dovolj. Okoli sebe želi videti tudi trezne ljudi. Ko že poln maliganov pleva dve peči nad zemljo in v samem sebi išče opravičila za svoje početje, si porog in zgražanje mimoidočih razlaga kot spodbudo... Vsakdo pa, ki je pripravljen prisesti ali spregovoriti z njim besedo, je več kot dobrodošel. »Vsi me gledajo, vsi me poslušajo, vsi občudujejo, tako si razlaga sam. Da, celo natakariča, ki jo stokrat na dan ozmerja, mu vkljub temu še vedno prinaša pijačo, celo »na kredo« mu jo je pripravljen dati. Naši sateliti se zde samim sebi sila imenitni...

Začudil sem se. Ljudje so hodili mimo, ne da bi jih kdo pogledal. Nihče ni prisedel na kratek razgovor ali zato, da bi se narejeno in iz navade nasmejal že večkrat ponovljenim puhlim domislicam. Sami so sedeli in se gledali. Dolgčas je bil v zraku. Vrčki pred njimi so bili prazni. Rjoveč so klicali natakaričo, ki se ni in ni prikazala. Njena usmiljenost je nenadoma skopnela. Idilika prejšnjih dni je izginila. Nekdanji profesionalci so nenadoma postali bedni amaterji... Začuden sem zaspešetal samemu sebi:

— Torej jih vendar niso proglasili za urbanistično znamenitost našega mesta? Morda smo vsaj zanje uveljavili tisto lepo načelo: Vinjenim gostom ne strežemo? Doslej smo samo ugotavljali njihovo stanje, tehtali njihove zasluge in se neučinkovito zgražali. Ali smo se res odločili pomagati jim, resnično pomagati? Čas, skrajni čas je že!

MILOS

Natakarstvo

RAZŠIRITEV RAFINERIJE NAFTE V BOSANSKEM BRODU

V veliki rafineriji nafte v Bosanskem Brodu so z razširitvijo obratnih prostorov omogočili predelovanje 1.200.000 ton surove nafte, kar je več kot znaša dosežanja celotna jugoslovanska proizvodnja te surovine. Predvideno je, da bodo prihodnje leto v tem industrijskem kombinatu začeli proizvajati tudi naftne derivate.

TUDI ZAPOSLENIH JE VEČ

Letos maja je bilo v naši državi zaposlenih 3.406.000 ljudi, kar je za 8,8 odstotka oziroma za 260.000 več, kot jih je bilo lani v maju. Vzporedno s tem so se povečali tudi skupni dohodki jugoslovanskega prebivalstva v prvih 5 mesecih letošnjega leta za 23% v primerjavi s istim obdobjem lanskega leta. V primerjavi z lanskim letom povprečjem pa so realni prejemki letos večji za približno 4 odstotke.

20.000-TONSKI MOTORNI TANKER

Ladjedelnica v Splitu je zgradila za Jugoslovansko tankersko plovbo v Zadru 20.000-tonski motorni tanker »IZ«, ki je največji plovni objekt, doslej zgrajen v tej ladjedelnici. Dolg je 171 m, visok 22 m in vozi s hitrostjo 15 morskih milj na uro. V njem je 7 velikih cistern in več skladišč za 900 m³ suhega tovara.

Lovska družina Rakek je minulo nedeljo slovesno odprla svoj Lovski dom, ki so ga prizadevalni člani zgradili skoraj izključno s prostovoljnimi delom

Neizkoriščene možnosti

O Skočjanskih jamah smo že velikokrat zapisali, da sodijo med najlepše kraške zanimivosti in da zanje počasi raste zanimanje med domačimi in tujimi turisti. To nam najbolje dokazujejo podatki, ki pravijo, da si je julija ogledalo jame 1352 Slovencev, 529 Hrvatov in 373 tujih državljanov, medtem ko jih je bilo lani znatno manj. Zanimivo je tudi to, da se zelo hitro veča število individualnih obiskov, kar kaže na vedno večje zanimanje za Skočjanske jame doma in po svetu.

Vendar pa bi divjaško Turistično društvo in upravo jam želeli povprašati o vzrokih, zakaj ni še več prometa. Verjetno bo odgovor približno tak:

V načrtu imamo zgraditi dvigalo, da bo pristop v jame udobnejši. Daleje, nujno potrebno bo pri jami urediti gostišča za večji promet. Skrat-

ka, potrebna so nam znatna denarna sredstva, ki pa jih mi ne zmoremo. To drži, saj gre za večje investicije. Lahko pa bi manjše izboljšave opravili s skromnimi denarnimi sredstvi in z nekaj več dobre volje.

Na primer: Turist se pripelje z avtobusom v Divačo pred restavracijo Risnik, kjer je postajališče. Od tam do jame mora pešati do dobrih kilometrov po cesti do križišča, mimo katerega vozi avtobus, s katerim se je pripeljal, vendar avtobus ne sme ustaviti, ker ni prostor primeren za postanek. Zakaj ga ne bi uredili in nudili turistu ugodnejšo pot do jame? Res je sicer, da bi moral od križišča naprej pešati vsaj 500 metrov več, kot je napisano na tabli ob cesti, a kljub temu bi bil izletnik bolj zadovoljen. Seveda bi bilo najbolje, če bi pred Risnikom stal kakšen Kombi in oskrbel turistu hiter prevoz tudi takrat, kadar dežuje ali piha kraška burja.

Nekateri pa bi raje šli peš do jame skozi prelep borov gozd, mimo razglednega stolpa, od koder se vidi odprti del jame, kjer Reka izginja pod zemljo, skratka od Divače preko Dolnjih Ležev do Matovuna. Ta pot pa žal ni urejena, čeprav ne bi bilo treba prevelikega truda, da bi jo Turistično društvo v Divači uredilo s pomočjo krajevnih gostinskih obra-

tov in tistih gospodarskih organizacij, ki jim bi povečan obisk jame nudil možnosti za uveljavljanje rekreacijskega domačega turizma, a žal ga še vedno preveč zanemarjamo.

Znano je komercialno pravilo: danes izguba, jutri dobiček. To velja tudi za Skočjanske jame. Objavljeno je, da si jame lahko ogledamo ob določenih urah. In če pridejo do Risnika trije turisti, ki prepešajo tri kilometre ob kakršnem koli vremenu, morajo plačati za ogled polno vstopnico: 2000 dinarjev. To je vsekakor preveč! Ti turisti bodo raje odkolovratili nazaj, ne da bi si jame ogledali, ker pač ni bilo pred vodom toliko interesentov, da bi veljal ogled največ 100 dinarjev na osebo.

Glede prostora za parkiranje motornih vozil je bilo že večkrat govora. Kaze pa, da bi ga lahko uredili brez večjih investicij, če bi bilo Turistično društvo bolj iznajdljivo v iskanju sredstev in v pritegnitvi avturističnih podjetij za nadaljnjo popularizacijo Skočjanskih jam.

To so le drobne pripombe, ki bi jih lahko proučili do prihodnje sezone. Morda je katera izmed njih preveč zahtevna, nekaj pa jih je vendarle takšnih, da bi jih rešili z nekoliko večjim posluhom za hitrejši vzpon turističnega prometa v Divači.

SPREHAJALČEVI ZAPISKI

Sodobni živalski razgovori

V starih bukvah sem našel navodilo, kako lahko slišiš in razumeš živalsko govorico. Zapisano je, da moraš nabrati praprotnega semena in si ga v kresni noči nasuti v čevlje. Ker na ovali naše Istre praprotnega semena nisem našel, sem ga naročil iz Ljubljane, a prišlo je za kresno noč prepozno. Pa sem vendarle poskusil, in glej zlomka — pomagalo je. Prvo kar sem srečal, sta bila kokoš in petelin. Kokoš je na vse pretege kokodakala, petelin pa se ji je priklanjal in jo vprašal, če je znesla jajce.

»Znesla?« se je užaljeno namrdnila kokoš. »Ali res se ne veš, da je »znesla« izraz zastarele kmetavzarske terminologije? Nesla so jajca naše prednice. Mi jih proizvajamo.«

»Proizvajate?« se je začudil petelin. »Kje si pa spet to pobrala?«

»Tako so me naučili naši agronomi,« je pojasnila kura. »Ti so dejali, da zdaj sploh vse le še proizvajamo: sliva proizvaža češnje, krava mleko, mačka mlade in tako dalje.«

»Kaj pa pravi k temu kmet?« je hotel vedeti petelin.

»Kmet?« je posmehljivo rekla kokoš. »Mar še tega ne veš, da tudi kmeta ni več? Ta je zdaj proizvajalec, predelovanje je proizvodnja, pridelek proizvod, poljedelstvo agrotehnika in tako naprej.«

»Joj!« je vzkliknil petelin, »kaj pa sem zdaj jaz, ko nič ne proizvajam?«

»Kako ne?« je ugovarjala kokoš. »Ti si proizvajalec jajčnega oplojevanja.«

Ko sem to slišal, sem odšel dalje in srečal kravo s telicom in telico.

»Mama!« je zablejal telček, »zdaj smo pa le doživeli, da smo izenačeni z ljudmi.«

»Joj, joj,« je zamukala krava, »kaj se ti blede?«

»Da, da,« je pritrdil telček. »Ali nisi zadnjič slišala veterinarja, ko me je imenoval moško tele?«

»Res mama?« je dodala telčka. »Mene je pa imenoval žensko tele. To pa pomeni izenačenje s človeškimi moškimi in s človeškimi ženskimi teleti in tako kratko in malo z ljudmi.«

»Mu, mu,« je tarnala krava, »tako daleč smo že?«

Jaz pa sem odhitel domov, da napišem kar sem slišal. N. N.

IN TUDI TABORNIKI

Konec tedna se bo vrnila na svoje domove zadnja skupina tabornikov, članov postojnskega oddela Kraških viharikov. Za letošnje taborjenje, ki se ga je udeležilo nad sto mladih članov, so si zbrali prostor ob naši obali na Debelem rtiču.

Takoj po vrnitvi s taborjenja se bodo Kraški vihariki začeli vestno pripravljati na republiški zlet tabornikov, ki bo v drugi polovici avgusta na Bledu.

Sežanski otroci padlih borcev NOB ob zaključku taborjenja v Ankaranu

Bogata izbira zabave za turiste

Turisti v Portorožu se letos res ne morejo pritoževati, da bi jim manjkalo raznovrstne zabave. Turistično društvo je letos pokazalo mnogo širšo iniciativnost in je v lastni režiji ali preko Zavoda »Primorskih prireditev« organiziralo vrsto kvalitetnih nastopov. Tako so za konec tega tedna predvidene kar 4 velike prireditve. V četrtek bo v organizaciji Primorskih prireditev na vrtu restavracije »Jadran« večer španske folklorne. V petek zvečer bo v vrtu »Vesne« velika modna revija. V soboto popoldne bo iz Portoroža povorka oslovskih vpreg v Lucijo, kjer bodo tradicionalne oslovске tekme. Pričakovati je, da bo letošnja udeležba tako tekmovalcev kot gledalcev še mnogo večja kot v preteklih letih. V nedeljo zvečer pa je spet v organi-

zaciji »Primorskih prireditev« glasbeni večer pod naslovom »Pevke Pulj-Reka«. Za goste, ki radi plešejo, igrajo samo v Portorožu 4 orkestri (na plesiščih v »Centralu«, »Jadranu«, baru »Palace« in baru »Vesna«), plesišča z dobrimi orkestri pa so tudi v Piranu. Zelo obiskan je tudi novi letni kino v Portorožu, ki velja za najlepšo in najromantičnejšo kinodvorano v Sloveniji zaradi svoje čudovite lege med cipresami za hotelom »Istro«. Končno naj omenimo še nočne vožnje z »Burjo«.

Jul

KRVAVI POTOK—KOZINA

Močan promet

V zadnjih 3 mesecih je v obeh smereh prestopilo državno mejo med Jugoslavijo in Italijo na obmejnem bloku v Krvavem potoku pri Kozini 183.800 ljudi, od tega 94.000 tujih turistov. Med tujci je bilo največ Zahodnih Nemcev, Avstrijcev, Francozov, Italijanov,

Angležev, Švicarjev, Skandinavcev in tudi onih iz čezoceanskih držav. V prvih dneh avgusta so zabeležili na tem obmejnem bloku 1700 do 2000 in več prehodov meje samo turistov. Zaradi neugodne zamenjave denarjev za liro in pocenitve pogonskega goriva v Italiji, je v zadnjem času v obeh smereh znatno manj prehodov meje z obmejnimi propustnicami.

-va-

TABORJENJE OBVEZNIKOV PV

Prejšnji teden se je v Prestranku zaključilo letno taborjenje obveznikov predvojaške vzgoje iz postojnske občine. V dveh izmenah se je zvrstilo nad 140 mladincev, ki so si, kot običajno, izbrali taborni prostor na državnem posestvu.

Letošnje taborjenje je bilo zelo dobro organizirano in je povsem uspelo. Poleg strokovnega učenja in vaj so obvezniki s vsakodnevnimi predavanji in razgovori aktivno spremljali politični položaj in vaju so seznanjali z našim notranjim razvojem.

Med drugim so organizirali tudi uspešni proslavi ob 4. juliju in Dnevu vstaje s kulturno zabavnim večerom ob tabornem ognju.

Več turistov v Planinsko jamo

Za ureditev Planinske jame, ki so jo ponovno odprli letos spomladi, so prispevali prebivalci Planine 2400 delovnih ur v vrednosti 288.000 din. Jamo še urejujejo in upajo, da jim bo uspelo prihodnje leto napeljati tudi razsvetljavo. Jamo obišče nekaj turistov, ki se ustavljajo v Planini zaradi lepega ribjega rezervata, v splošnem pa je še premalo znana in bi jo veljalo bolj popularizirati. Za ureditev jame in ribjega rezervata se je v Planini najbolj zavzemalo Turistično društvo, ki je tudi sicer zelo delavno.

BERITE IN ŠIRITE »SLOVENSKI JADRAN«

Na morju nam je bilo lepo

68 otrok padlih borcev iz Sežane nam je poslalo pismo:

— Ljudska oblast nam je s sodelovanjem občinskih organizacij ZVVI in ZB tudi letos omogočila prijetno 21-dnevno bivanje na Jadranu v Ankaranu. Mi smo že peto skupino letos. Ker smo odšli ravno v času, ko ZVVI v naši občini proslavlja 15-letnico ustanovitve invalidske organizacije, smo svoj del programa izvedli kar tukaj. Pomerili smo se v raznih športnih panogah, priredili kratek kulturni program in se hkrati s pomočjo starejših tovarišev seznanili z veliko skrbjo, ki sta nam jo vse doslej posve-

čali obe organizaciji. Veseli smo bili obiskov iz občin Sežana in Hrpelje, predstavnikov iz Kopra, obiska tovarišev Radia Koper in vseh delegacij ZVVI in ZB, ki so se nas spomnile. Trije tedni so nam hitro minili. Na koncu smo kot vsako leto doslej priredili poslovnili večer in bili še posebej počaščeni, ker so se ga udeležili mnogi vodilni tovariši iz OLO Koper in občine Sežana. Vsej družbi, še posebej pa občinski komisiji za otroke padlih borcev in očku Viliju iz Sežane, smo hvaležni za ves trud in vso skrb.

Otroci padlih borcev iz Sežane

Kaj pravi drugod ...

NOVICE

NOVA GORICA DOBI NOV TEKSTILNI OBRAT

Tovarna pletenin in nogavic »Almira« v Radovljici bo zaradi razširitve svoje dejavnosti oddvojila obrat za izdelovanje nogavic. Z ObLO v Novi Gorici se je že dogovorila za preseleitev tega obrata v Novo Gorico. Tu so preskrbeli prostore za začetek dela. V kratkem bodo pripeljali v Novo Gorico prvih deset do dvajset pletilnih strojev. Do aprila prihodnjega leta, ko bodo začeli delati s polno kapaciteto, pa bodo v novem obratu namestili 45 pletilnih strojev.

Sprva bo obrat gostoval v zasebni hiši v Solkanu, pozneje, ko se bo Okrajni zavod za socialno zavarovanje preselil v svoje prostore, pa ga bodo namestili na sedanjem sedežu zavoda.

V novem obratu bo našlo delo okoli 150 delavk, ki bodo ustvarjale letno skoraj 300 milijonov dinarjev družbenega bruto proizvoda.

DOLENJSKI LIST

2436 ha: ZA MLEKO IN MESO

Kmetijsko gozdarsko posvetilo Novo mesto prerašča v dolenski kmetijski kombinat. Dve nasprotji: premalo zemlje in preveč, ali boj za seno in proti senu. O načrtih novomeškega KGP: 1000 krav molznic, 5000 baby-bif goveda, 800 glav mlade plemenske živine in 1200 bekonov.

KLAS GORENJSKE

ODBOR ZA GRADNJO KULTURNEGA SREDIŠČA V CELJU

Na skupni slavnostni seji obeh zborov Občinskega ljudskega odbora ter Občinskega odbora Zveze borcev v Celju so imenovali tudi odbor za gradnjo kulturnega središča v Celju.

KLAS GORENJSKE

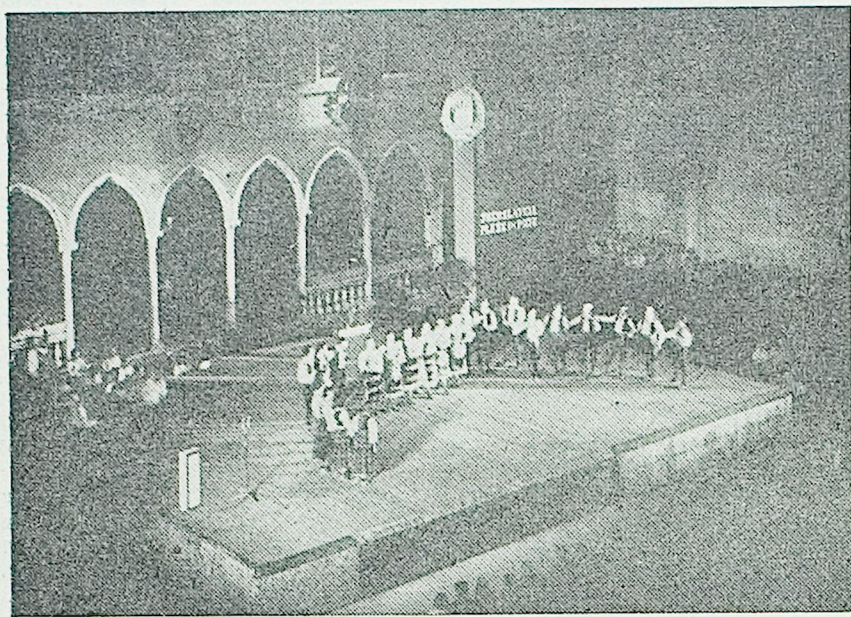
350 NAGELJNOV IZ ENE KORENINE

V Kranju, ob Kokrškem mostu, goji mešar Vinko Kisovec nageljne, od katerih ima ena sama korenina 350 do 360 cvetov.

KULTURA PROSVETA ★ KULTURA PROSVETA ★ KULTURA PROSVETA ★ KULTURA PROSVETA ★ KULTURA PROSVETA ★ KULTURA

POMEMBEN SKLEP OB ZAKLJUČKU PRIREDITVE

Poslej vsako leto pri nas!

Z nedeljskega zaključnega nastopa treh največjih jugoslovanskih folklornih ansamblov v Kopru

ZE LETOŠNJO JESEN ZAČNE V KOPRU

izredni študij strojništva

Glede na nagli razvoj našega gospodarstva in v skladu z reorganizacijo študija na naših univerzah je strojna fakulteta Univerze v Ljubljani v sporazumu s pristojnimi okrajnimi organi organizirala izredni študij v Kopru.

Študij bo v sklopu strojne fakultete Univerze v Ljubljani po-

tekal po novem učnem načrtu in bo zajel snov štirih semestrov ali prvo študijsko stopnjo. Tistim, ki bodo opravili vse predpisane izpite, bo podeljen naslov obratni inženir strojništva, kar ustreza višji strokovni izobrazbi.

Redni študij te stopnje traja 2 leti, izredni pa bo podaljšán, tako da bo odpadlo približno 16 ur na

teden (v popoldanskem času) na predavanje in vaje, da bo omogočen študij zaposlenim slušateljem. Vsa predavanja, vaje in izpiti bodo v Kopru, tako da bodo slušatelji študirali z minimalnimi stroški. Predvideno je, da bodo znašali stroški za posameznega slušatelja Strojne fakultete univerze v Ljubljani — izredni študij Koper za dobo, potrebno za obvladovanje snovi, ki zajema en semester rednega študija, približno 30.000 dinarjev. Ti stroški so potrebni predvsem za izplačevanje učnega osebja.

Kolikor bo število kandidatov, ki imajo pogoje za vpis, zadostno, se bodo pričela predavanja že v mesecu septembru; za tiste pa, ki nimajo pogojev za vpis, bo Zavod za proučevanje organizacije dela v Kopru organiziral pripravljani tečaj za sprejemni izpit. Začetek tečaja bo v drugi polovici avgusta tega leta, tako da bo omogočen tem kandidatom vpis v naslednji semester. Prijave sprejema Zavod za proučevanje organizacije dela in varnosti pri delu v Kopru, Verdieva 10, do 15. avgusta 1960. Posvetovanje s kandidati bo 15. avgusta tega leta ob 17. uri v Verdievi ulici št. 10.

Problem v Divači

V Divači so pred leti zgradili dvorano v Zadrskem domu in v njej je zaživelo kulturno življenje. Sedaj pa, ko dvorano obnavljajo, se marsikdo vprašuje kako naj bi jo v prihodnje bolje izkoristili.

Znano je namreč, da živi v Divači in sosednjih vaseh najmanj 2000 ljudi, ki si želijo kulturnih prireditvev in sproščene družabne zabave. Značilno pa je, da je večina takšnih, ki bi raje prisostvovali prireditvam, kot da bi sami prispevali nekaj ur za njihovo organiziranje.

DPD Svoboda ima dobro godbo na pihala, pevski zbor in še druge sekcije, v TVD Partizan so agilni

telovadci, taborniška organizacija je ena izmed najboljših v našem okraju itd. Razen tega je v Divači še nekaj nekdanjih članov prosvetnih društev iz najrazličnejših krajev Slovenije, ki bi tudi lahko poživili kulturnoprosvetno dejavnost in pomagali v obnovljeni dvorani ostvariti središče družabnega življenja za Divačo in njeno okolico. Tako kulturno središče na Krasu bi lahko imelo dva namena: izobraževalni in družabni.

Ko pa povprašamo, zakaj je kljub vsemu mrtvilo, nam Divačani takoj odgovorijo: saj nas je dovolj, mladina je pripravljena sodelovati, le močne roke ni, ki bi našo skupnost tesneje povezovala. Tako eni delajo v tej, drugi pa v oni organizaciji in — vsi imamo enake načrte, smo člani skoraj vseh društev, vendar pa le ne moremo pokazati kaj več kot bi lahko. So ljudje: ki bi zmogli prevzeti odgovornejše naloge in tako razbremeniti neščico sedaj najbolj požrtvovalnih tovarišev in tovarišic, a kljub temu nismo doslej uspeli, da bi razen Svobode, Partizana in tabornikov imeli lastno ljudsko univerzo.

Res je to »problem«, a ne tolikšen, da ga ne bi mogli razvozlati, saj bo v obnovljeni kinodvorani dovolj možnosti za nadaljnje delo. Gre pač za to, da bi tudi v Divači, kjer je veliko kulturnoprosvetnega in družabnega življenja željnih ljudi dokazali, kako lahko posamezna društva ob večjem sodelovanju prebivalstva ostvarijo možnosti neprekinjene dejavnosti na vseh področjih življenja.

turistični pomen. To je pokazalo veliko število domačih in tujih turistov, ki so z zanimanjem in zadovoljstvom sledili vsem prireditvam. Zato je predvsem v interesu samega gostinstva in turizma, da podpreta to zamisel, ker morata upoštevati velik priliv domačih in tujih gostov ob bodočih festivalih v obalnih krajih.

Tudi drugi ugledni zvezni in republiški predstavniki niso štedili s priznanjem izvajalcem ter organizatorjem. Pri tem so zlasti pohvalili Primorske prireditve za uspešno zamisel in skoraj brezhibno izvedbo festivala. Upravičeno pa so se čudili, da je Zavod zmogel tako širokopotezno prireditvev z relativno še zelo skromnimi tehničnimi in organizacijskimi možnostmi, saj je vse breme tehnične izvedbe festivala ležalo v glavnem na dveh, treh ljudeh, ki so pokazali izredno požrtvovalnost in obilico improvizatorske iznajdljivosti ob izdatni pomoči upravnega odbora Zavoda.

Predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraiger je, kot je izvedel sodelavec našega lista, v pogovoru z vodilnimi predstavniki našega okraja izrazil svoje zadovoljstvo in zelo pohvalno mnenje o uspelem festivalu ter o njegovi bodočnosti.

Enodušno pa je vzkliklo mnenje, naj festival jugoslovanske folklorne poštane odslej tradicionalna vsakoletna prireditev ob naši obali, kar so se posebej podprli vsi voditelji nastopajočih ansamblov.

V ponedeljek dopoldne je bil namreč delovni sestanek, ki ga je sklical prireditelj v želji, da bi predstavniki ansamblov povedali svoje kritične pripombe o morebitnih pomanjkljivostih glede organizacije festivala in dali nasvete za prirejanje bodočih. Med živahno razpravo je bilo posebej poudarjeno, da so bili z organizacijo prireditvev vsi zadovoljni, le da bo prihodnjaj potrebno odstraniti še nekaj pomanjkljivosti, ki jih — kar je popolnoma razumljivo — zaradi pomanjkanja izkustev ni bilo mogoče pravčasno odkriti. Prav zaradi tega je bil soglasno sprejet sklep, naj bo naša obala vsako leto prizorišče te velike revije izrednega bogastva ljudskega blaga, nepozabna panoramskega pisma in običajev.

Festivalska zamisel je doživela svoje zgovorno potrdilo v množici navdušenih in priznanih folklornih strokovnjakov. Zato folklorni festival ne bo več »lokalna zadeva« Kopr, kot je bilo sprva slišati iz ust pestice skeptikov, med katerimi so bili tudi nekateri časopisov, ki so svoje prvotno zgrešeno mnenje in rezerviranost ob zaključku temeljito popravili ter se pridružili s številnimi poročili, zapiski in članki in tudi prvimi recenzijami tistim, ki so v to festivalsko idejo verjeli že od vsega začetka. Zdej je festival dejansko postal stvar vse naše jugoslovanske kulturne dejavnosti in bo moral postati tudi stvar naših turističnih in gostinskih organizacij.

Posebno pomembno pa je dejstvo, da so se prvič sestali trije poklicni ansambli in tokrat prvič tudi njihovi direktorji: Oiga Skovran — KOL, Irajko Prokopiev — TANEC in Ivo Kirigin — LADO. Sele v Kopru so namreč našli zblizanje in pot do koristne in nujno potrebne izmenjave izkušenj. Tako se je po več kot desetih letih obstoja teh ansamblov uresničila tih želja mnogih po nadaljnjem tesnejšem sodelovanju in vlogi teh ansamblov pri vzgoji amaterskih folklornih skupin. Ob tej množici prireditvi so tudi amaterski ansambli pokazali veliko strokovno znanje v predvajanju ljudskih plesov in poklicni plesalci so imeli možnost seznaniti se, kako raste tudi zanje med amaterji bogat vir novih moči, pobud in novih, svežih koreografskih invencij, prežetih z mladostnim temperamentom in žarom, ki čisto odtehta pomanjkljivost v tehničnem znanju in izbrusnosti.

Vsi nastopi so navduševali obiskovalce in z njih so odhajali v omotici barv, noš, pesmi in plesov, skratka: doživljali so redke možnosti uživanja enkratne lepote. Znani ameriški filmski režiser švicarskega porekla Fred Zinneman je s posebno pozornostjo opazoval prireditve v Piranu in bil prav tako presenečen nad izvedbo ansamblov LADO IN TANEC, kot so bili navdušeni tisoči drugih gledalcev ob nastopih amaterskih skupin.

Najuglednejši predstavniki naše folklorne so na delovnem sestanku predvsem poudarili, da mora festival v prihodnje ostati vsaj na enaki, če ne še na višji umetniški ravni; naj bi prihodnjaj izvajali nekatere iste plesse, da bi to spodbudilo koreografe k popestritvi in osvežitvi repertoarja, itd. Predlagali so tudi, naj bi občinstvo in posebna zvezna komisija, v kateri bi bili najvidnejši folkloristi, gledališki izvedenci pa tudi glasbeniki in narodopisci, ocenjevala dosežke in koreografske zamisli posameznih ansamblov. Priporočali so, da bi bilo dovolj, če bi prihodnje leto priredili festival samo v Kopru, Portorožu in Ankaranu ter naj bi Zavod poskrbel za dopolnitev svoje tehnične osnove, ki je še zelo skromna za tako velike izvedbe na prostem. Priporočili so postavitev še enega večjega odra za območje Portorož in Piran ter izpopolnitev reflektorskega parka, da bi tudi osvetlitev še bolj poživila nastope.

stivalov po svetu. Vse kaže tudi, da bo naš festival zabeležen v prihodnji izdaji Mednarodnega koledarja vseh folklornih festivalov po svetu, ki letno izhaja v več tisočih izvodih v Manchestru v Angliji. Kakšnega turistično propagandnega pomena in kako učinkovita ter obenem izredno poceni je takšna propaganda, pa ni treba našim turističnim in gostinskim forumom posebej tolmачiti.

Vsako leto prihaja v naše kraje več tujih in domačih gostov, in če bodo pravčasno določeni datumi in kraji izvedbe folklornih prireditvev, bo dotok gostov neprimerno večji od sedanjega v korist turizma in širjenja naše ljudske umetnosti med široke množice.

Ansambli so se poslovlili od Kopra. Stari in novi znanci so odhajali z nepozabnimi vtisi. Rade volje so posamezne skupine s posredovanjem Zavoda Primorskih prireditvev odšle na gostovanja po drugih krajih Slovenije, kljub temu, da so v teh dneh žrtvovali veliko fizičnih naporov. Morda pa bi bilo tudi prav, če bi razmislili o predlogu, da bi prihodnje leto gostujoči ansambli prirejal tu ob obali posebne prireditve za delovne kolektive, da bi tisoči in tisoči ljudi lahko tudi ob bolj popularnih cenah spoznali pestro panoramo jugoslovanskega folklornega bogastva. Festivalske prireditve pa naj bi veljale predvsem turistom in bi morale biti sprito visokih organizacijskih stroškov tudi temu primerno dražje, kot so bile tokrat.

Vse torej kaže, da je festival že postal naša skupna last, naša tradicionalna, velika kulturna manifestacija na sotočju narodov, na vratih našo prelepo deželo, skozi katero bodo poslej prav gotovo v še večjem številu prihajali gostje od blizu in daleč. In tistim, ki bodo prisostvovali bodočim festivalnim prireditvam, ne bo žal, kot ni bilo nam, ki smo prve — ob njegovem uspešnem rojstvu. Kakšen pa naj bi bil II. festival v prihodnjem letu, — o tem se bo pogovoril novoustanovljeni Zvezni festivalski odbor na svojem ponovnem sestanku v Kopru 8. oktobra. sd

Prijetna obleka za pozne poletne dni

Na kratko

REŽISER FILMA »OD TU DO VEČNOSTI« V PORTOROŽU

Te dni se je mudil v Portorožu znani ameriški filmski režiser, dobitnik Oscara, Fred Zinneman, znan pri nas zlasti po filmih »Od tu do večnosti«, »Točno polpoldne« in »Sedmi križ«. Na svojem prvem obisku v Jugoslaviji se je na poti v Dubrovnik, kjer namerava preživeti svoj letošnji dopust, ustavil za nekaj dni v Portorožu, kjer je prebival v hotelu »Palace«. Našemu dopisniku je izjavil, da je prijetno presenečen nad vsem, kar je imel priložnost spoznati v teh nekaj dneh v Jugoslaviji, čeprav je o naši državi slišal in bral že mnogo. Najmočnejši vtis in pravo doživetje zanj pomeni v prvih dneh njegovega bivanja pri nas predstava folklornega ansambla »Kolo« na portoroškem letnem odru. Ogledal si je tudi snemanje filma »Karlina Reška« v Piranu in je navdušen nad slikovitostjo tega mesteca. Režiser Fred Zinneman je izrazil prepričanje, da se bo odslej večkrat oglašil v naših krajih.

Jaka Dež - referent za snago v Kopru

Jaka Dež je vzel v zakup snago po ulicah in trgih našega mesta. Postal je pravi monopolist in je občinsko komunalno, lahko bi rekli, že docela izril. Jaka Dež je cestni pometalec, svojih dolžnosti pa ne opravlja v redu, zato smo se ooločili za javno kritiko.

Oglejmo si njegove napake. Zelo rad dela »plavek«. Tudi po ves teden ga ni v službo. Mestne ulice in trgi pa so na ta račun polni smeti in nesnaga. Sele kadar se jih usmili njegova hči Ploha, ki jih izmije in poplahne v kanalizacijo, zavlada spet red.

Druga velika napaka Jake Dežja je neposlušnost. Človek, ki je v delovnem razmerju, mora ubogati narejene. On pa se za napovedi meteorologov sploh ne zmeni in povzroča nesnim očetom številne sive lase. In posledice? Kar oglejte si jih na tržnici, na trgih in ulicah!

Koški za smeti, ki so v navadi povsod drugod, bi lahko Jaki Dežju mnogo pomagali pri odgovornem delu. V njih bi ljudje lahko metali razne odpadke, ki jih sicer mečejo po tleh. Koški pa so izginili neznano kam (pravzaprav niti ne vemo, če jih je v Kopru že kdaj bilo dovolj).

Jaka Dež ima na vesti toliko napak, da ga kot cestnega pometalca lahko brez pomislekov odpustimo. Čeprav ni bil prijavljen, ne socialno zavarovan in ni občina zanj plačevala nobenih družbenih prispevkov, težav menda ne bo. Občinska komunalna se bo nato gotovo z večjim veseljem lotila skrbi za red in snago, saj bo njen nevarni konkurent odstranjen. Občinski odlok o čiščenju stranskih ulic ne bi bil odveč. Za glavne ulice in trge, predvsem za tržnico, pa bomo, kot upamo, le še našli nekaj pravih cestnih pometalcev, saj že dovolj dolgo razpravljamo o neredu in nečistoči v mestu.

Upravni odbor Trgovskega podjetja »BOR«, KOPER r a z p i s u j e

na podlagi 41. člena Pravilnika o delovnih razmerjih in na podlagi 10. člena Tarifnega pravilnika

PROSTO DELOVNO MESTO TAJNIKA PODJETJA

Pogoji za sprejem: Višja strokovna izobrazba ali popolna srednja strokovna izobrazba s prakso v administrativno-upravni stroki z znanjem strojepisja

Plača po TP. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Gradbeno podjetje »GRADBENIK« IZOLA sprejme

večje število visokokvalificiranih, kvalificiranih, polkvalificiranih zidarjev in nekvalificiranih delavcev za gradbišča v Kopru, Izoli in Piranu.

Delavce sprejemamo do konca meseca avgusta 1960.

Pogoji ugodni.

Tovarna kovinske galanterije,
obrat Šmarje pri Kopru

razpisuje delovna mesta
za:

1. STROJNEGA TEHNIKA

2. ORODJARJA z večletno prakso

Prošnje pošljite Tovarni kovinske galanterije — obrat Šmarje pri Kopru, do 31. avgusta 1960

Tovarna kovinske galanterije,
obrat Šmarje pri Kopru,

razpisuje

1. DVE ŠTIPENDIJI ZA TSS (strojni oddelek)

2. ENO ŠTIPENDIJO ZA ESS

Prednost imajo prosilci iz okraja Koper
Prošnje je vložiti do 20. avgusta 1960 Tovarni kovinske galanterije — obrat Šmarje pri Kopru

Nenadoma je dne 7. avgusta 1960 preminul naš najdražji mož in oče

ANTON JAGODNIK

potapljač »Brodospasa«, ekipe Koper-Izola

Pogreb dragega pokojnika je bil v ponedeljek, 8. avgusta

Žalujoči:

žena Angela, otroka Anica in Vlado
ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani smrti dragega moža in očeta

ANTONA JAGODNIKA

se najtopleje zahvalujemo vsem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala ekipam podjetja »Brodospas« Koper-Izola, »Rezač« Pula, »Stanica« Rijeka, prijateljem in znanem, posebno pa družini Antolovič.

Podgrad, 10. avgusta 1960

Žena Angela in otroka

DA-DA kocka

Uporabite jo pri kuhi zele-
njavne juhe, enolončnice (mi-
neštre), omak in prikuh

Proizvod:
DELAMARIS
IZOLA

RAZPIS

O POGOJIH ZA VPIS DIJAKINJ
NA GOSPODINJSKI ODESEK ESS
V KOPRU ZA SOLSKO LETO
1961-62

Šolanje na gospodinjstvem odseku traja 4 leta. Mladinke se vzgajajo neposredno za ekonomski poklic v družbenih obratih. Absolventke imajo široko možnost za takojšnjo zaposlitev in hitro napredovanje v obratih družbene prehrane in družbene oskrbe, to je v bolnišnicah, domovih, restavracijah, obratih stanovanjske skupnosti itd. Tovrstni kader je zelo iskan in se mu obeta lepa perspektiva. Absolventke lahko eventualno nadaljujejo študij na Višji gospodinjstvi šoli v Grobljah pri Domžalah, univerzi in drugih višjih šolah. Razen splošno izobraževalnih predmetov se dijakinje gospodinjstvega odseka ESS učijo strokovne predmete, in sicer: knjigovodstvo, gospodarsko poslovanje, politično ekonomijo, blagovnanstvo, gospodarsko računstvo, korespondenco, strojepis, nauk o prehrani in gospodinjstvu, ekonomijo gospodinjstva in 8 ur tedensko praktično vadbo kuhanje in gospodinjstvo.

V I. razred gospodinjstvega odseka ESS Koper bo v avgustovskem roku sprejetih 14 dijakinj s področja LRS. Za vpis na ta odsek se lahko prijavi one dijakinje, ki bodo izpolnjevale naslednje pogoje:

1. da so uspešno končale osemrazredno osnovno šolo ali pa enoletno gospodinjstvo šolo, kar morajo dokazati s spričevalom zadnjega razreda;
2. da imajo v letnem spričevalu iz vedenja oceno vsaj prav dobro;
3. da imajo za vpis pismeno mnenje šole, ki so jo končale, o sposobnostih in nagnjenjih kandidatke;
4. da so dopolnile vsaj 14 let starosti in da niso stare več kot 20 let;
5. da se prijavijo za vpis na ta odsek najkasneje do 20. avgusta s svojeručno pisano in kolkovano prošnjo (50 din. drž. takse).

Prošnje mora biti priložene: a) letno spričevalo zadnjega razreda ali dijaška knjižica, b) mnenje šole, c) rojstni list, d) zdravniško spričevalo, e) svojeručno pisana izjava staršev oziroma skrbnikov, da se strinjajo z vpisom dijakinje na ESS, gospodinjstviški odsek v Kopru.

Od prijavljenih kandidatk bo šola sprejela 14 brez prejemnih izpitolov. Samo v primeru prekomernega števila prijavljenih bo Razpisna komisija ESS Koper izbrala določeno število kandidatk, ki so dosegle boljše uspehe v matematiki in slovensčini v dosedanjem šolanju. Ob enakem izpolnjevanju teh pogojev bomo dali prednost dijakinjam, ki prošnji za vpis priložijo tudi priporočilo Zveze borcev ali socialnega skrbstva, gospodarske, družbene ali strokovne organizacije.

Prijavo z zahtevanimi dokumenti za vpis je potrebno nasloviti najkasneje do 20. avgusta t. l. Ravnatelstvu šole ESS v Kopru, Gimnazijski trg 7. Nepravilno vloženi in zakasneli prijavi ne bomo upoštevali. O definitivnem sprejemu v prvi letnik ESS v Kopru bo pismeno obveščena vsaka kandidatka do 27. avgusta t. l. Vpis v prvi letnik bo 3. septembra od 9. do 11. ure s tem, da se vsaka sprejeta kandidatka osebno prijavi razpisni komisiji na šoli.

Radio KOPER

NEDELJA, 14. avgusta 1960: 8.00 Domače novice — 8.05 Kmetijska oddaja: Aktualnosti tedna, Kako skrbijo družbeno posestva za stalno in sezonsko delovno silo — O polletni izpolnitvi družbenega plana v kmetijstvu — Izkušnje drugih — 8.30 Za dobro jutro vam bodo zapeli in zaigrali... 9.00 Nedeljska reportaža: Večer ob naši obali — 9.15 Zabavni zvoki — 13.30 Sosedni kraji in ljudje — 14.00 Glasba po željah — 15.00 Poročila — 15.10 Poje Slovenski orkester 15.30 30 minut z velikimi revijskimi orkestri — 16.00 Zaključek.

VSAK DAN je ob 7.15 in 7.40 Glasba za dobro jutro, vmes ob 7.30 Poročila, objave in reklame. Poročila so še ob 13.30 in 15.00, ob 15.10 je Zabavna glasba, vmes reklame, ob 13.40 pa so Kmetijski nasveti.

PONEDELJEK, 15. avgusta: 13.45 15 minut zabavnih ritmov — 14.00 S popevkami doma in na tujem — 14.30 Sportni pregled — 14.40 Revijske melodije v izvedbi orkestra Andre Kostelanetz — 15.30 Slovenske narodne pesmi — 16.00 Zaključek.

Obvestilo

Protituberkulozni dispanzer v Postojni javlja, da rentgenskih pregledov ne bo opravljal v času od 15. avgusta do vključno 4. septembra 1960 zaradi letnih dopustov.

Razpis

LJUDSKA UNIVERZA OKRAJA KOPER prireja v šolskem letu 1960-61 naslednje tečaje in predavanja:

I. Center za delo z izrednimi študenti:

a) Pripravljalni tečaj za sprejemne izpite na pravno fakulteto — Pripravljalni tečaj za sprejemne izpite na ekonomsko fakulteto — Pripravljalni tečaj za sprejemne izpite na višjo komercialno šolo.

POGOJI: Kandidati morajo imeti najmanj popolno osemletko ali njej podobno šolo in 4 leta staža v gospodarstvu ali državni upravi.

b) Predavanja za I. letnik pravne fakultete — Predavanja za II. letnik pravne fakultete — Predavanja za I. letnik ekonomske fakultete.

POGOJI: Vpis na dekanatu ustrezne fakultete.

II. Strokovno izobraževanje: Začetni stenografski tečaj — Knjigovodski tečaj — Tečaj za kinooperaterje za 16 mm filme.

III. Sola za tuje jezike:

Nadaljevalni tečaji: angleški, italijanski, nemški in francoski.

Začetni tečaji: angleški, italijanski, ruski, nemški in esperanto.

VPIS: Interesenti naj dostavijo pismene prijave na naslov: LJUDSKA UNIVERZA OKRAJA KOPER — Krekova ulica 5, Koper, do 31. avgusta. Informacije in pojasnila dobite pri LU okraja Koper, telefon št. 162, vsak dan od 8. do 14. ure.

Mali oglasi

RAČUNOVODKINJA, vajena vseh računovodskih del, želi menjati službeno mesto. Pogoji: stanovanje v Kopru. Ponudbe sprejema uprava lista pod »Dobra moč«.

SOBO IN KABINET oddam v centru Kopra. Ponudbe pod »posojilo« na upravo »Jadrana«.

PORAVNALNI STROJ (Abricht-hobel), več jermenov, pogonskih jermenov in štirikolesni lažji voz proda Zupančič, Ljubljana, Kolesijska 18.

KLAVIR dobro ohranjen prodam. Ogled dnevno od 15. do 21. ure. Chicco Elvino, Izola, Cankarjev dvored 26.

ENOSOBNO STANOVANJE v centru Zagreba zamenjam za enakovredno v Kopru. Ponudbe na upravo lista pod »Zagreb«.

OB PRIHODU V TRST ne pozabite obiskati dobro znano trgovino Casa DELL'IMPERMEABILE V ULICI S. NICOLÒ 22. V njej dobite največjo izbiro moške, ženske in otroške konfekcije, dežnih plaščev, vse vrste vetrnih jopičev, bund, dežnikov itd. po najnižjih cenah. Zagotavljamo, da boste zadovoljni z nakupom v naši trgovini. Kdor dostavi odrezek tega oglasa, dobi poseben popust.

Kino

KOPER, Letni kino Vojko: 12. do 14. avgusta francoski CS-film LJUBIMCI; 15.—16. avgusta sovjetski film IVAN GROZNI, I. del; 17. do 18. avgusta jugoslovanski barvni film ZVEZDA POTUJE NA JUG.

PORTOROŽ, Ljudski dom in Letni kino: 12. avgusta jugoslovanski film VRATA OSTANEJO ODPRTA; 13. avgusta ruski film ŽERJAVI LETE; 14. avgusta francoski VV-film TI, STRUP; 15. avgusta ameriški barvni VV-film DAVEK NA KRUTOST; 16. avgusta japonski film ULICA SRAMU; 17. avgusta ameriški barvni VV-film DAVEK NA KRUTOST; 18. avgusta angleški barvni film SMRT NA CESTI.

IZOLA, 12. avgusta španski film DOBRODOŠEL, MR. MARSHALL; 13. in 14. avgusta italijanski film POČITNICE IN LJUBEZEN; 15. in 16. avgusta jugoslovanski barvni film ZVEZDA POTUJE NA JUG; 17. in 18. avgusta jugoslovanski barvni CS-film BELI VRAG.

POSTOJNA, 12.—14. avgusta italijanski barvni CS-film DANASJNA DEKLETA; 16.—17. avgusta francoski CS-film LJUBIMCI.

Barba Vane pravi...

Kar je res, je res. V Piranski kavarni sem pil odlično kavo. Toda z menoj je bila ožja družbica, ki ne sodi med »kofetarje«. Za to družbico sem naročil še dve oranžadi. Sedaj, ko sem na dopustu in se sprehajam po obalnih mestecih, sem tudi družinski blagajnik in ob tej funkciji doživim marsikaj. No, naročil sem dve oranžadi. Po dvanajsetih minutah (kako malo je to proti večnosti!) prinese prijazna natakara dva cockti. »Naročil sem oranžadi!« — »Oh, saj je vseeno, oranžada ali cockti!« odvrne prijazna natakara. »Potem je tudi vseeno, če bi ubogi Vane ostal doma in ne špil turista!« sem izustil. »Veste, oranžade so tople, cockte pa mrzle. Večina gostov poželi hladne pijače. Naj zamenjam?« Po tem pojasnilu mi je postalo vseeno, če sem se uvrstil med tisto večino gostov.

No, tako sem mimogrede in po naključju in pod vplivom prijazne natakare iz Pirana postal delček tiste nevidne večine gostov. Bo že prav in bolje, sem si mislil, če se bom odlej vedel tako, kot se mora vesti večina. S to mislijo sem se kljub muhastemu vremenu podal v najlepše in največje slovensko kopališče. Kakšen živ žav je tam! Ankaran je znan daleč po svetu in ni čudno, če tu naletiš na vse mogoče govorice. Tu je menda bolj strpljiva tista večina, ki se sonči in kopa, spi in pleše, se pred nevihto kislo stiska v sobah, weekend hišicah in šotorih, ki... vrag vedi, kaj še vse počenja. Ta večina (morda le velik del večine) zahaja tudi v Turist. Tam kuhajo tudi ekspres kavo. Na to so me opozorili v Konventu, kjer servirajo samo

turško. Jaz pa imam rajši ekspres. In kot delček večine in kot blagajnik družine, grem naravnost k šanku. »Dve ekspres, prosim!« Prižgem cigareto in še ne potegnem pet dimov, ko sta kavi gotovi. »Koliko, prosim?« »Osem-deset dinarjev.« To še kar gre, sem si mislil. Naslednji dan sva se z družbico vseda k mizi pod visokimi topoli in spet naročila dve ekspres. To pot sem že lahko pokadil cigareto in še kaj pokramljal. No, pa sta kavi le prišli. »Koliko, prosim?« Prijazni natakar je že imel pripravljen odgovor: »Sto dinarjev, prosim!« — Oho, sem rekel potihlo, naglas pa: »Ali je kava tu dražja, kot pri šanku?« »Ne, zakaj?« »Tam je po štirideset! Kdo se je zmotil?« »Jaz sem se zmotil. Verjemite pa, da vas nisem nameraval slepariti. Veste, tistih dvanajset dinarjev lahko tudi drugače zaslužim. Motim se s ceno turške, ki je po petdeset.« ??? Pa le ni pokazal najmanjšega namena, da bi vrnil tistih dvanajset dinarjev. Tudi meni ni bilo več do njih. In še za marsikaj ne.

Ker sem kolikor toliko klepetav, sem zadevo zaupal še drugim delčkom večine. Pa so mi takole povedali: »Tudi mi smo natakarku plačali ekspres kave po 50 dinarjev!« Le enemu se je pripetilo, da je naročil tri kave, za katere mu je natakark zaračunal skupaj osemdeset dinarjev. »Nič za to,« je dejal, »kavo sem pil še trikrat po petdeset!« Ta delček večine mi je povedal še tole: »Danes sem bil ženo v Turistu. Naročila sva dve ekspres. »Žal, kave ni« je odgovoril natakark. Naročil sem drugo konsumacijo. Ko sva čakala, je natakark v sosednjem

rajonu serviral gostom kavo. Kaj pa je to, sem rekel ženi, če ne kava? Vstal sem in se napotil k njemu. Imate kavo ali ne? — Pa, znate, imamo i nemamo! Treba čakati sat i više. Znate, imamo malo šalice, pa... Kad mi neko naruči kavo, kao da bi me udario po glavi! — Zahvalil sem se za pojasnilo in se vrnil k mizi. Ko se je vrnil naš natakark, sem ga vprašal, kaj je na stvari. Da ni vođe v kavnem stroju, je odgovoril. Pa se je jezil, češ kateri natakark ga je izdal.

V nedeljo pozno zvečer je v Turistu spet zmanjkalo kave. V ponedeljek, ob 11. uri dopoldne, zmanjka na plaži sladoled in sadje. Prodajalka sadja nasproti Turista — kadar ima — le trde breskve. Mehke breskve so bele vrane. V ponedeljek ob 16.30 je imela le še nekaj zelenih jabolk in gajbico paradižnika.

In ko smo že pri kavi, naj vam povem še eno iz Postojne. Tamkaj je hkrati zmanjkala kava namreč, in to ekspresna) kar v obeh lokalih, kjer se po navadi ustavljajo potniki, ki se z avtobusi vozijo skozi Postojno: v Jadranu in v Delikatesi. V enem lokalu so polomili mlinček, v drugem pa kuhar in ker sta podjetji konkurenčni, seveda ni bilo mogoče sestaviti kompleta, da bi potniki lahko pili kavo.

Nekoliko laže je bilo za Postojnčane (ali pa je še, ker ne vem, če so že popravili polomijo v Jadranu in Delikatesi), ker Postojnčani, ki jim ni treba čakati na avtobus, lahko gredo na ekspresno kavo v Mlečno restavracijo (v kolikor jih ni strah neznanstvo umazanega parketa)...

Pa še drugič kaj! Vesele in zadovoljne počitnice in dopust vam do tedaj želi vaš

Vane

JADRANJE

Fafangel in Kosmina na pripravah v Splitu

Le še trije tedni nas ločijo od olimpiade v jadraniu v Neaplju. Športnike koprškega okraja je brez dvoma zelo razveselila vest, da bosta zastopala Jugoslavijo v klasi Star člana koprškega Jadrana Mario Fafangel in Janko Kosmina. Ta bosta hkrati tudi edina zastopnika koprškega okraja na tej najpomembnejši letošnji športni manifestaciji.

Ne glede na to, kako se bomo uvrstili v Neaplju, lahko pohvalimo komisijo za sestavo olimpijske reprezentance Brodarske zveze Jugoslavije, da je priprave res temeljito organizirala. Naši reprezentanti so že zgodaj pomlad začeli z obveznim kondicijskim treningom, bili so večkrat na

skupnih treningih pod vodstvom izbranih strokovnjakov, razen tega pa so se udeležili vrste tekmovalnih doma in v tujini. Lahko trdimo, da so zdaj, ko nas loči še nekaj tednov od začetka olimpiade, v odlični formi. Pri tem mislimo zlasti na Fafangela. Njegov uspeh na Gardskem jezeru je presenetil ne samo nas, marveč tudi vse evropske jadrane strokovnjake.

Na treningu konec julija v Splitu je bila za Fafangela zadnja preizkušnja. V štirih regatah se je preizkušal z Ninčevićem in štirikrat je zmagal, vsakokrat z 50 do 100 metrov prednosti! To je tudi napotilo odbor za sestavo olimpijske reprezentance, da je brez kakršne koli rezerve določilo Fafangela in Kosmina za olimpiado v Neaplju.

Zdaj sta naša predstavnika še na zadnjih pripravah v Splitu.

Predvsem se poglobljata v teoretičnem delu: proučevanje pravil, regatne taktike in podobno. Prav tako bosta proučevala jadrane finise v pogojih šibkega vetra, saj je verjetno to njuna edina šibka točka.

Predsednik odbora za sestavo olimpijske reprezentance Mate Palaveršič je z našima tekmovalcema zadovoljen. V Fafangela polaga mnogo upanja, čeprav bo konkurenca zelo močna. Tudi o njegovem floskistu Kosmini se je pohvalno izrazil zaradi njegovega vzornega vedenja, discipline in marljivosti.

V Splitu bodo tudi natančno pregledali jadrnico Cha-cha III. in odstranili morebitne pomanjkljivosti.

Na zadnjem ovinku ceste pod vrhom Snežnika

Tudi Snežnik postaja bližji

Šele v poslednjih desetih letih je postal priljubljena izletniška točka. Vsak mesec ga obišče že na desetine in desetine ljudi. O tem priča vpisna knjiga. Snežnik pa to pozornost tudi zasluži. Ne samo, da je izredno bogato porasel s planinkami, z encianom, murkami in drugim planinskim cvetjem, ampak velja zaradi svoje osamele lege tudi za eno najbolj razglednih naših gora.

Da ga niso že prej odkrili, je deloma vzrok njegova lega prav na biviš jugoslovansko-italijanski meji, deloma pa njegova odmaknjenost od prometnih zvez. Pa kot da so mladi zagorski planinci, ki so na enem izmed svojih tradicionalnih izletov že poleti 1956 vzdali na njegov vrh skrinjico in položili vanjo prvo spominsko knjigo, sprožili akcijo za njegovo odkritje! Naslednje leto je začelo planinsko društvo iz Ilirske Bistrice pridno z gradnjo skromne planinske koče. Lani in letos je že nekaj družin in posameznikov preživelo v njej del svojega letnega dopusta. Potem se je začela še gradnja ceste pod sam vrh, ki je bila že lanske jesen z znatno pomočjo pripadnikov JLA, grobo trasirana. Slika

TEKMOVANJE BALINARJEV

V Sežani je bilo v nedeljo republiško prvenstvo v balinanju v tekmovalju parov. Kakor je znano, je Sežana središče balinarskega športa na Primorskem, zato je tudi prebivalstvo z velikim zanimanjem spremljalo tekmovalje. Domačinom, ki so branili naslov republiškega prvaka tokrat ni šlo preveč od rok. Zasedli so drugo mesto, medtem ko so naslov prvaka osvojili člani »Žabe« iz Ljubljane. Tretje mesto je zasedla Nova Gorica, četrto pa ljubljanski »Bežigrad«.

NAMESTO FELJTONČKA

Lažna propaganda kratkih nog

Pozno popoldne. Na restavracijskem vrtu. Sedem blizu ograje in opazujem cestni promet. Na parkirnem prostoru se ustavi eleganten »Mercedes«. Izstopita gospa in gospos. Po letih sodeč mož in žena. Napotita se proti moji mizi. Ker je bilo prostora še za dva, z vpludno frazo prisedeta. Če govorim nemško? Da, znam nemško. Uganem, da sta Avstrijca. V štirinajstih dneh sta obredla vso našo obalo od Reke do Boka Kotorske. Navdušeno in zgornjo hvalila lepoto naših krajev, vreme, bogato izbiro v prehrani, udobne hotelske sobe, snago, red, znosne cene, prijaznost in ustrezljivost oblasti, prebivalstva, vino — skratka: izlila sta predme pravcato poplavo samih superlativov o popolnosti turističnih pogojev pri nas. Imel sem vtis, da mi vse to pripovedujeta z nekakšnim zadoščenjem. In res je bilo tako.

»O, česa vsega nam niso natvezili, preden sva prišla v Jugoslavijo!«, sta se pomenljivo spogledala. Postal sem pozoren. Vtem je prihitela k mizi natakarica. Posredoval sem naročilo za tuja.

»Odsvetovali so nama potovanje v Jugoslavijo, češ da vaši obmejni organi slačijo tujece do gola in ga pretipujejo tudi pod kožo. Potem pa ga policijski agenti spremljajo in nad-

zorujejo na vsakem koraku ves čas bivanja v vaši državi. In da se vaši ljudje s tujcem ne znajo drugače pogovarjati, kakor v srbskem jeziku, ki da je kot ustvarjen za grobosti in psovke.«

»In ste se prepričali, da je res tako?«

»Umazana propaganda!«, se je ogorčil mož. »S pregledom dokumentov, voza in prtljage sva bila pri vaših obmejnih organih v desetih minutah gotova. Povsod sva bila, kajne, Liza, lepo sprejeta in postrežena. Ugotovila sva, da veliko vaših ljudi obvlada več jezikov. Nikjer nama ni bil potreben tolmač. Intelektualen narod ste, vsa čast! In nikjer nisva slišala, da bi kaj žaljivega govorili o kateri drugi državi, čeprav ste imeli v preteklosti dovolj vzroka za kaj takega.«

»Vojne grozote so za nas preteklost in boleča zgodovina. Sedanjost je naš ponos. Bodočnost pa si želimo graditi v miru in koeksistenci z vsemi narodi na svetu,« sem skromno pripomnil.

»Erzähle, Egon, was uns in Triest passiert ist!« (Pripoveduj, Egon, kaj se je nama pripetilo v Trstu), je spodbujala suhljasta gospa z zlatimi naočniki.

»V Trstu sva nasedla nekemu človeku, ki nama je ponudil 300.000 di-

JESENI LOČENI LIGI?

Vse kaže, da bo doživelo tekmovalne primorskih nogometnih enajstoric bistveno spremembo. Na nedavni seji goriške nogometne podzveze so namreč sklenili, da enajstovice goriškega okraja ne bodo več sodelovale v primorski nogometni ligi. Vzrok je kritično finančno stanje, v katerem je večina goriških nogometnih klubov.

Koprška nogometna podzveza se je v začetku zavzemala za kvalitetno primorsko ligo, vendar je finančni položaj koprških nogometnih enajstoric prav tako neugoden kot goriških in bo pač treba iti po enakih poti. Vse kaže, da bo imela koprška nogometna liga 8 do 10 moštvo. V njej bodo sodelovali: Izola, Tomos, Sidro, Postojna, Tabor, Ilirska Bistrica, Vodna skupnost Koper, medtem ko pogajanja za vključitev nogometašev Pivke, Hrpej in Smarj še niso zaključena.

Misel o ustanovitvi dveh lig moramo vsekakor pozdraviti, saj so primorski klubi v zmeraj večjih finančnih težavah. Zaradi tega imamo vrsto primerov neurejenih igrišč, slabe opreme, posamezna društva pa si celo denar za prevoze igralcev sposojajo od tekme do tekme. Sicer je res, da bi bilo za kvaliteto primorskega nogometa koristnejše, če bi kvalitetna moštva obeh okrajev tekmovala v enotni ligi, toda v sedanjih razmerah je to nemogoče. Mislimo pa, da so še druge možnosti za napredek primorskih enajstoric. Tako bi lahko pogostje organizirali obmejna srečanja s kvalitetnimi enajstoricami tržaškega področja, saj gre v takih primerih za minimalne stroške. Razen tega pogosto letujejo ob morju ligaške enajstovice prve in druge zvezne lige in takih priložnosti seveda ne smemo zamuditi. Končno je treba pozdraviti zamisel o ustanovitvi pokalnega tekmovalnega klubov Severne Istre. To tekmovalje bi se začelo takoj po končani koprski nogometni ligi, v njem pa bi sodelovali razen Tomosa, Sidra in Izole še Novigrad, Poreč, Buje in tri moštva iz Umaga.

Vse, kar smo zapisali o reorganizaciji nogometnega tekmovalja na Primorskem, je šele okvirna zamisel. Podrobnosti bosta izdelali obe okrajni podzvezi. Kakor smo obveščeni, se bo začelo tekmovalje v obeh ligah okrog petnajstega septembra. Zmagovalca obeh okrajnih lig bosta prišla neposredno v slovensko consko ligo, ali pa bosta igrala kvalifikacije. O tem pa bo še odločil pristojni republiški nogometni forum.

NA TEKMOVANJU V VZHODNEM BERLINU

Uspeh izolskih veslačev

Pred dnevi se je vrnila v domovino ekipa izolskega osmerca, ki se je udeležila velikega mednarodnega tekmovalja v Vzhodnem Berlinu. Osmerec je v močni konkurenci zasedel tretje mesto. Najnevarnejši nasprotniki so bili domačini. V Vzhodnem Berlinu je namreč ta športna panoga zelo razvita, saj imajo 25 veslaških klubov. Izolčani so nastopili tudi v disciplini četverec s krmarjem in zasedli četrto mesto.

Ker gre za prvi mednarodni nastop izolskega osmerca in četverca, je treba mladim tekmovalcem Arga vsekakor čestitati. Morda bi se še bolje uvrstili, če ne bi nastopili s sposojenim čolnom, ki se je nekoliko razlikoval od naših. Ekipa Arga so sestavljali: Jurij Jurišević, Dušan Milutinović, Armid Tul, Luciano Dudine, Silvo Jurišević, Lucijan

Klepa, Jadran Barut in Aleksander Grbec. Ekipo je vodil profesor Cilenšek.

IZOLČANKE ODPOTOVALE V LONDON

V nedeljo je odpotovala v London na evropsko prvenstvo v veslanju ekipa ženskega četverca s krmarjem izolskega Arga. Ekipo sestavljajo: Libera Bernetič, Mira Ipsa, Milena Slamič, Marica Leban in krmarka Zlata Poženel. Naše tekmovalke vodi znani izolski veslaški delavec Miran Blažina.

Izolčanke se bodo udeležile evropskega prvenstva za žene v disciplini četverec s krmarjem. Ker te discipline ni na olimpijskih igrah, lahko smatramo tekmovalje v Londonu kot neuradno nadomestilo za olimpiado. Prvenstvo bo od 12. do 14. avgusta.

Tekmovalke Arga so se za London temeljito pripravile. Od spomladi dalje so vsak dan sistematično vadile. Vsekakor je treba pohvaliti vodstvo tovarne Delamaris, kjer so tekmovalke zaposlene, da jim je omogočilo redno jutranje treninge. Zadnje priprave pred odhodom v London so bile na Bledu. Po izjavah naših veslaških strokovnjakov so Izolčanke v dobri formi.

KOPRSKI OKRAJ JE DOBIL

pet nogometnih trenerjev

Pred dnevi se je zaključil v Rovinju 16-dnevni trenerski tečaj, ki so ga vodili naši najboljši nogometni strokovnjaki. Tečaja so se udeležili tudi zastopniki nekaterih nogometnih klubov koprškega okraja. Izpit so opravili: Jelenčič (Tomos), Karačič (Izola), Radović (Izola), Horki (Sidro) in Turčinovič (Okrajni zveza za telesno vzgojo). Vsi trenerji so se zavezali, da bodo določen čas opravljali vadiateljske posle v svojih matičnih društvih. Turčinovič bo verjetno prevzel vadiateljsko

delo v novoustanovljenem nogometnem društvu Vodna skupnost Koper.

Trennerji bodo v kratkem ustanovili svojo organizacijo: Poverjenstvo trenerjev v Kopru.

Tako smo po dolgoletnih prizadevanjih uspeli dobiti prvo serijo domačih trenerjev, kar bo brez dvoma mnogo pomenilo za napredek nogometa v koprskem okraju. Grajo pa zaslužijo društva Postojna, Ilirske Bistrice in Sežana, ki se jim ni zdelo vredno izkoristiti te izredne priložnosti.

UNIVERZITETNI STUDIJ V TREH STOPNJAH

Na svoji zadnji seji je Izvršni svet Ljudske skupščine Slovenije obravnaval in sprejel odločbo o spremembah in dopolnitvah univerzitetnega študija. Prva stopnja študija bo dajala v prakso usmerjene strokovnjake z višjo izobrazbo, diplomant druge stopnje bo po svoji strokovnosti ustrezal dosežanemu diplomantu, na tretji stopnji univerzitetnega študija (podiplomski študij) pa se bo izobraževal znanstveni kader, razni specialisti in konstruktorji. Na podlagi novega zakona in odločb bo uveden študij po novih načelih že letošnjo jesen.

Sidro se že pripravlja

Nogometaši piranskega »Sidra« so že začeli s pripravami za jesensko prvenstveno tekmovalje. Pred dnevi so odigrali prijateljsko tekmo v Novem gradu in s 6:2 zmagali. V nedeljo bo povratna tekma v Piranu.

Zdaj, ko smo na pragu nogometne sezone, pa se seveda spet postavlja vprašanje piranskega stadiona. Lani se je staro in mlado z navdušenjem lotilo prostovoljnega dela, potem pa je spet vse skupaj zaspalo. Danes je prostor, ki so ga namenili za stadion, zapuščen. Res je nerazumljivo, da se tega vprašanja ne lotijo nekoliko bolj temeljito občinski svet za telesno vzgojo in drugi pristojni.

- P/I »BIHAC« je na popravilu v splitski ladjedelnici
- M/I »BLED« je na poti v New York, kamor prispe 16. avgusta
- M/I »BOHINJ« je 5. avgusta odplula iz Genove za Neapelj, Palermo, Reko, Benetke, Trst, Koper
- M/I »BOVEČ« je 9. avgusta odplula iz New Yorka za Koper
- P/I »DUBROVNIK« je 4. avgusta odplula iz Dubrovnika za Rotterdam, kamor prispe 18. avgusta
- M/I »GORANKA« je 1. avgusta priplula v Kamatahi na Japonskem in raztovarja
- M/I »GORENJSKA« je v Alžiru, kjer naklada tovor za Reko
- P/I »LJUBLJANA« je 11. avgusta priplula iz Zdanova v Jugoslavijo
- M/I »MARTIN KRPAN« je 9. avgusta priplula v Aleksandrijo, kjer raztovarja
- M/I »PIRAN« je 4. avgusta priplula v Genovo, kjer manipulira s tovorom, nato pa nadaljuje vožnjo v Savonno, Aleksandrijo, Beirut in Reko
- P/I »POHORJE« je 1. avgusta priplula v Xpplio, kjer natovarja do 18. avgusta
- P/I »ROG« je 8. avgusta priplula na Reko, kjer natovarja
- M/I »TRBOVLJE« je 29. julija odplula iz Norfolka za Benetke, kamor prispe 13. avgusta
- P/I »ZELENGORA« je 27. julija odplula iz New Yorka in prispe 17. avgusta na Reko

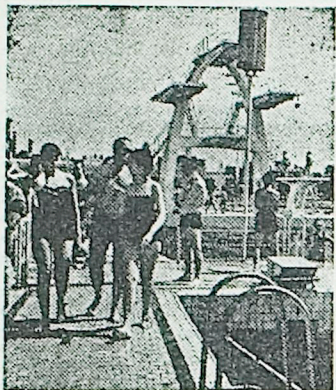
FRANC MEDVED

V Slopah pri Kozini je te dni umrl 70-letni Franc Medved, ki je večino svojega življenja žrtvoval za boljšo bodočnost naših Krašovcev. Med italijansko fašistično okupacijo se je odločno upiral poitaljančevanju našega Krasa in zato so ga fašisti odvedli v internacijo, kjer si je ob težaškem delu nakopal tudi bolezen. V letu 1943 se je vrnil domov in začel sodelovati s partizani. V njegovi hiši je imel zatočišče razen partizanov-kurirjev tudi obveščevalni center Istrskega odreda, a njegovi otroci so se dolge mesece in leta s puško v roki bojevali proti okupatorjem. Naj mu bo lahko svobodna primorska zemlja!

TURISTIČNO DRUŠTVO PIRAN vabi na otvoritev razstave akademskega slikarja LOJZETA SPACALA, ki bo v soboto, 13. avgusta ob 18. uri v I. nadstropju sodne palače v Piranu.

ŽICA SE OVIJE OKOLI SVETA

Tovarna kablov Svetozarevo je prodala pošiljko bakrene žice Svici. Žica se je nato pričela počasi »ovijati« okoli sveta... Kar oglejmo si njeno pot. Svicarji je niso uporabili,

Kakor je pri nas muhasto vreme, tako so letos Moskovičani imeli izredno toplo poletje in je temperatura zraka držala nekaj časa celo 33 stopinj C, kar je za to mesto že mnogo. Velika mestna kopališča so bila polna veselih kopalcev. Na sliki je takšno kopališče sredi Moskve: videti je, kako je lepo opremljeno in koliko bazenov ima. Vsi so grajeni na podlagi olimpijskih norm in rabijo tudi za športne prireditve

PLIN NAMESTO VODE

V bližini mesta Perlez v Srbiji so pred nedavnimi delavci začeli kopati vodnjak. Ko so nestrno pričakovali, kdaj bodo našli vodo, je nenadoma izbruhnil zemeljski plin, ki je širil kar 80 m visoko. Odprtino so z veliko težavo zamažili in kopali naprej. Spet so namesto vode našli plin, ki je tokrat bruhnil iz zemlje pomešan s peskom. Ker je bil ta izbruh močnejši od prvega, so morali po sedemurnem boju s plinom opustiti misel na kopanje vodnjaka in odnehati.

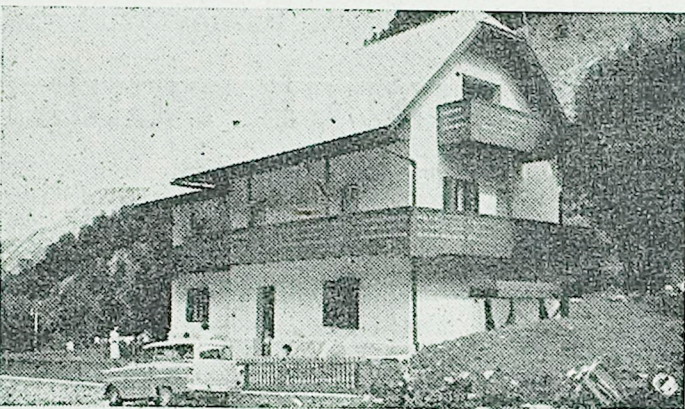
100.000 LITROV PIVA NA DAN

Več kakor 100.000 steklenic piva popijejo Beograščani vsak dan v obdobju pasje vročine. To je razumljivo, saj je konec julija živo srebro poskočilo kar na 32 stopinj C. Vročina kar puhti iz mestnega tlaka in iz stavb. Vsa kopališča na Savi in Donavi so polna kopalcev, ki si v vodi hladijo kožo, svojo notranjost pa s krepkimi požirki hladnega piva. Obe beograjski pivovarji — »Beograd« in »7. julij« — sta nad vse zadovoljni, saj bosta, če bo vročina trajala le še nekaj časa, kmalu presegli svoj proizvodni plan. Po vojni pomnijo tako veliko porabo piva v Beogradu samo leta 1958.

ampak so jo prodali Češkoslovaški, ta pa jo je dobavila Sovjetski zvezi. Iz SSSR je žica odpotovala v LR Kitajsko. Pa tudi tam je niso napeli med drogove, ker so jo Kitajci prodali Bolgarom. V zameno za pošiljko naše galice, so Bolgari isto žico vrnili spet nazaj v Jugoslavijo. Od nas je spet prodana neki evropski državi. Upajmo, da bo dolge poti tokrat konec, saj bi se doslej žica lahko ovila že okoli polovice zemlje...

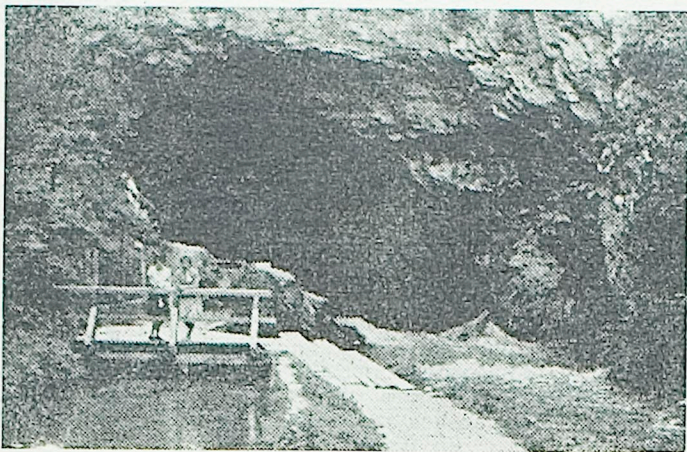
MED OLIMPIADO V RIMU NAJLEPŠE CESTE SAMO ZA PEŠCE

Veliki lepaki v Rimu imajo naslov »Ureditev prometa med olimpijskimi igrami v Rimu«. Čez noč so jih nalepili po vseh rimskih ulicah in trgih in zdaj postajajo pred njimi velike gruče radovednežev, da bi zvedeli, kaj je stuhala mestna uprava. Med drugim piše na lepaku, da so najvažnejše in najlepše ulice in trgi zaprti za ves avtomobilski promet in namenjeni samo pešcem. V mestu se ne smejo prikazati tovornjaki preko 5,5 tone, avtomobili smejo parkirati v mestu najdalje 1 uro, ceste pa bodo popravljali le v nujnih primerih, in še to samo ponoči. Trgovinam dovoljuje mestna uprava, da so v času olimpijskih iger odprte od 7. do 23. ure, vsi uradi pa bodo popolnoma zaprti. Ta določila bodo stopila v veljavo 20. avgusta — torej 5 dni pred pričetkom olimpiade — in bodo veljala do 20. septembra — dan po zaključku olimpijskih iger.

Mnogi naši delovni kolektivi vzorno skrbijo za rekreacijo svojih članov. Ne samo lastne delavske restavracije in druge ugodnosti — tudi lastne počitniške domove imajo nekateri. Podjetja iz notranjosti Slovenije pri nas na morju, naša pa seveda pod planinami. Na sliki je počitniški dom delovnega kolektiva živilskega kombinata Delamaris iz Izole. Dom stoji v Lepeni, skoraj prav pri izviru te rečice, ki dere iz ledena jame na pobočju julijskega očaka Krna. Dom je lepo urejen, ima številne športne naprave in tudi lasten agregat za električno razsvetljavo. Zal, da letos zaradi slabega vremena ni bilo pravega zanimanja za odhiti v tem domu, ki zato ni bil ves čas polno zaseden

Okno v svet ZANIMIVOSTI OD VSEPOVSODA

Vhod v lepo kraško jamo v Planini. Ko bo urejena še razsvetljava, bo jama poleg ribjega rezervata pomembna turistična privlačnost Planine

Kako so odkrili Eichmanna?

Letos so izraelski pristojevalci prijeli v Argentini znanega vojnega zločinca, nacističnega Adolfa Eichmanna, ki je med zadnjo svetovno vojno zakrivil smrt 6 milijonov Židov. Pomih 15 let se je skrival pred roko pravice, toda Izraelci so ga nenehno iskali, zasledovali in ga končno tudi prijeli. Ko so pred leti pričeli z zasledovanjem, so razpolagali le z Eichmannovim nacističnim dosiejem, ki je leta 1945 prišel

v roke Američanom. Dokaj časa niso imeli nobene novejšje Eichmannove slike, ker je ta vsak negativ sproti uničil. Ugotovili so, da živi v Argentini, pogosto so mu bili tik za petami, kot so ugotovili pozneje, toda vedno se je pravočasno umaknil. Niti pa so se čedale bolj spletale v trdno mrežo, v katero se je zločinec nazadnje ujel. Mnogo je k temu pripomoglo tudi golo naključje. Od Eichmannovega očeta, ki živi v Avstriji, so zvedeli deklški priimek njegove žene. Skušali so se ji približati in priti z njo v stik, toda brez uspeha, ker je bila zelo previdna. Neki izraelski agent se je med tem eni od Eichmannovih prijateljic predstavil kot nacistični simpatizer. Čisto slučajno mu je pokazal album slik in ga ob nekem posnetku vprašala: »Kako vam ugaja moj Adolf?« Agent je ugotovil, da leži pred njim Eichmannova slika in jo je pozneje izmaknil. Zločinčeva žena je nato obnovila svoj potni list in odpotovala v Evropo. Izraelski agenti so ji bili povsod za petami. Čeprav je bila prej izredno previdna, zdaj zasledovalcev sploh ni opazila. Vrnila se je v Argentino, agenti pa z njo. Na letališču je stopila v taksi in se odpeljala v Buenos Aires. Pred hišo ji je prihitel nasproti Adolf Eichmann. Riba se je ujela. S pomočjo fotografije in dosieja so ugotovili, da je Eichmann pravi Eichmann. 15 let trajajoči lov je bil uspešno zaključen, zločinec pa čaka zdaj v Izraelu na zaslužen kazni.

ZANIMIVA POTEĞAVŠČINA

Angleška gledališka in filmska igralka Lorence Olivier in Kenet Moor sta v predstavi »Noč stotih zvezd« igrala ženske vloge. Preobčlena v ženski sta med vajo odšla na kratke sprehode po londonskih ulicah. To je bilo dan pred premiero. Neki fotoreporter, ki oba igralca sicer dobro pozna, ju je na njunem »damskem« sprehodu slikal, ne da bi vedel, kdo sta. Slika je bila objavljena, potegavščina pa so odkrili šele po premieri.

AVTO PO TELEFONU

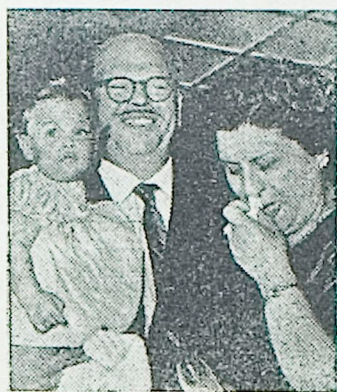
Brez izpolnjevanja številnih obrazcev za posojilo, brez porokov in mnogih drugih nevspečnosti, ki jih dobro poznajo naši kupci avtomobilov, se bomo kmalu lahko vozili v avtu. Kako? Turistično podjetje Centroturist Zagreb je pred nedavnim kupilo 10 osebnih vozil znamke Fiat-1100, Volkswagen in Moskvit. Ta vozila bo Centroturist posojal naročnikom proti plačilu primerne pogoja in posojnine.

Čeprav ni kandidirala, je bila vendarle izvoljena kot vodja najmočnejše stranke na Ceylonu za predsednika vlade Sirimavo Bandaranaike, vdova po pokojnem voditelju Ceylona, ki je postal žrtev atentata. Sirimavo je stara 44 let in ima tri otroke. Na sliki jo vidimo, ko po zapirski kot premier nove vlade prižiga tradicionalno svetilko, ki ji daje luč kokosovo olje.

Vsako leto odlikujejo v Positanu v Italiji po en film, o katerem je v tekočem letu največ govorila. Letos so to nagrado »Zlati Saracen« podelili Fellinijevemu filmu »Sladko življenje«, ki je vzbudil toliko prahu v Italiji in tudi drugod po svetu. Priznali so mu kar štiri zlate orientalske vojščake, ki jih je za film, režiserja in igralce prevzela nosilka glavne vloge v tem filmu Anita Ekberg

Frank Sherman je imel 166 kg, njegova žena pa 126. Zakonca brez otrok sta hotela za vsako ceno pohčeriti deklico na sliki. Ko sta pa prišla s to zahtevo pred sodišče, jimo le-to ni moglo ugoditi. Ameriški zakoni namreč prepovedujejo debelim ljudem posvajanje otrok, ker so po mnenju teh zakonov kot debeluh preveč podvrženi kapi in bi seveda potem ne mogli več skrbeti za posvojene otroke. Sodnik je zato postavil Shermanovima pogoj, naj shujšata vsak za trideset kg, če hočeta, da ju bo sodišče sploh poslušalo. Zakonca pa se tega nista ustrašila in sta res shujšala za zahtevano težo. Sodišče se zdaj ni več upiralo in vztrajna človeka sta dosegla svoj namen

Portret nogometnega kibica (aktualno po dogodkih v Mariboru)

— Moj zaročenec je bil pri telefonu. Ali niste hoteli nekaj reči, gospod Karlo?

VASILIJ DRAMATSKI

V zanki

3

— Nas? Zakaj?
— Končo mi lahko nekdo pomaga, kako naj pridem do neke hiše. — Iz žepa sem potegnil blok z naslovom. — Posvetite, prosim.
Poročnik posveti v blok, vendar ne odvrne svojih oči od mene...
— Solška ulica sedemnajst, — preberem, — kje je to? Že toliko patrol sem povpraševal, pa mi nihče ni vedel odgovoriti. Zasedli smo mesto, pa nihče v vsej armadi ne ve, kaj smo zasedli.
— Vaše dokumente, prosim, — je dejal poročnik suho.
— Prosim, — sem rekel osorno.
Poročnik posveti v moje dokumente, ki so okrašeni z orli in kljukastimi križi in vzbude v vsakem pravem Nemcu spoštovanje.
— Vidim, da ste pravkar prišli.
Odvrnil sem mu togotno:
— Iz Königsberga sem priletel semkaj v eni uri, tukaj pa nikakor ne morem priti do cilja.
Poročnik je skrbno zložil dokumente in mi jih vrnil.
— Pojdite tukajle. Pred hišo, ki jo iščete, stoji avto Opel-Kapitan.
— Kakšen avto? — sem razdraženo vprašal.
— Dežurni.
— Avto, pravite! — Zdaj sem že pripravljen na šalo.
— Avtomobil stoji, tisti, ki mu je potreben, pa tava po mračnem mestu.
— To ni v moji kompetenci. Od tod nimate več kot dve sto korakov.
Poročnik je dvignil roko k ščitniku in pozdravil.

Napotim se naravnost k vili Nespravljivega. Iz avtomobila me gledajo neki ljudje. Celo okno so odprli, da bi me bolje videli. Mimo njih sem šel z dvignjeno glavo, ne da bi se zanje zmenil. Pri glavnih vratih pozvonim. Ni prešlo niti pet sekund, ko že začno škripati zapahi. Vrata se odpro. Pred menoj se pojavi nek dolgin. Vpraša me v slabi nemščini:

— Koga želite?
Povem mu svoje ime in svoj naziv in mu rečem, s kom bi rad govoril.
— Trenutek... — Vrata so se zaprla, vendar so se že kmalu odprla na stečaj. — Vstopite, prosim.
V predstobi si slečem plašč in si pred ogledalom skrbno popravljam frizuro. Dolgin se prestopa z noge na nogo in me nestrno opazuje. Nato odpre pred menoj vrata, potem greva na desno skozi veliko in prazno sobano. Dolgin steče pred menoj in odpre naslednja vrata. Vstopim v vel ko sobo, očevidno sprejemnico. Za okroglo mizo sedita Nespravljivi in njegova žena. Kakor hitro me ugledata, vstaneta.
— Pozdravljeni, dolgo pričakovani gost! — je rekel po nemško možakar, mistisnil roko in povedal svoje ime. To je torej Nespravljivi. Njegova roka je ohlapna in siva. Predstavi mi svojo ženo. Poljubim ji roko. Gleda me nekam zbegano...
Skupaj z Nespravljivim sedem za mizo. Počasi vzamem iz aktovke čudovit blok, na katerem se svetli zlat monogram. Aktovko postavim na tla, zraven svojega stola. Iz bloka vzamem nek dokument in ga izročim Nespravljivemu.
— Seznanite se, prosim, s pooblastilom, ki mi ga je bil dal dr. Herengross, da uredim tukaj njegove zadeve. Kljub temu, da pooblastilo ni bilo napisano na papirju s Herengrossovim monogramom, marveč je stal na njemu le državni grb, se je Nespravljivi zatopil v čitanje. Prebral je celo okrogli tekst na dveh pečatih. Potem mi je pooblastilo vrnil. Njegov obraz je ostal trd in neprocljiv.
— Poslušam vas, — je rekel suho.
— Predvsem imam na umu tole vprašanje: kakšna je

juridična osnova, s katero pretendirate na posestvo Treh jezer?

Njegovo čelo se je namrščilo.
— Juridične osnove so različne, — je dejal zateglo. — Vse vprašanje je v tem, da izberemo tisto osnovo, ki je najbolj objektivna in življenjska.
Molčim. Razmišljam o tem, kako bi čim prej končal razgovor. K temu me sili peklenski stroj, ki je tempiran z urnim mehanizmom, razen tega pa tudi nevarnost, da bi začela razpravljati o raznih pravnih podrobnostih, v katerih bi se lahko zamotal in bi vzbudil v njemu sum.
On je razumel moj molk po svoje in je začel razvijati misel o življenjski pravni osnovi.
— Nasledstvene pravice, — je nadaljeval Nespravljivi, — doživljajo v današnjih časih občutne spremembe. Na Treh jezerih niso pozabili le grba Herengrossa, marveč tudi njega samega. Moj oče in moj stric sta že od nekdaj zakupnika te zemlje. Njun pot jo je namočil, njune roke prekopale. To ni juridična opora, ki bi bila zapisana pred kdo ve kolikimi stoletji v kakšnem urbarju. To je življenjska resničnost. In vzor takšnega realističnega in življenjskega mišljenja je — veliki Führer!
Obmolknil je in jel bobnati s prsti po mizi. Gledal me je, kot bi mi hotel reči: »Si pogoltnil pilulo? Misliš si, da sem oreh, pa sem kamen!«
— Ne vidim razloga, da bi v najin razgovor takoj primešala razdraženost. Moj šef me je poslal sem predvsem zato, da bi dobil objektivne podatke o vprašanju, ki ga zanima. Prepričan sem, da bo tako kot jaz upošteval dejstvo, da je vaša družina toliko let garala na njegovi zemlji. Nima smisla, da bi se poglabljala v abstraktni spor o nasledstvenih pravicah. Od vas bi hotel vedeti, kakšna je zemlja, ki jo nudijo mojemu gospodarju v zameno za Tri jezera?
Nespravljivi je oživel.
— To je nekoliko južnejše od Treh jezer in tam je zemlja mnogo boljša. Ko bi ne bilo zaradi družinske tradicije, bi vzel to gospodarstvo brez pomisleka.